

BEZPŁATNY

ISSN 1509-4677

powiatowy

NR 2/2023 (214)

Kurier

www.starostwo.lezajsk.pl

LEŻAJSK
NOWA SARZYNA
GRODZISKO DOLNE
KURYŁÓWKA

W numerze:

- Zostaw 1,5% podatku w powiecie leżajskim
 - Polska w drodze do UE i NATO
 - Oficerowie c.k. armii z Leżajszczyzny
 - Podróże: Spacer z lwami. Park Fathala – Senegal
- rozmowa z Marszałkiem Sejmu II kadencji Józefem Zychem
na temat jego udziału w polityce zagranicznej

W NUMERZE:

POWIAT 4-7

- Zostaw 1% podatku w powiecie leżajskim
- Nagroda Przyjaciół Powiatu Leżajskiego
- Z kart historii: Polska w drodze do UE i NATO

OŚWIATA 8-11

- ZSL
- ZST
- SOSW

KULTURA 12-19

- Oficerowie c.k. armii z Leżajszczyzny
- XXIX Międzynarodowe Spotkania Poetów „Wrzeciono” 2023
- Dzieje sanktuarium oo. Bernardynów w Leżajsku w okresie staropolskim. Cz. VI. Koronacja Cudownego Obrazu Matki Bożej w 1752 r.
- XIV Powiatowy Przegląd Kolęd i Pastoralek Osób z Niepełnosprawnościami
- Podsumowanie ferii zimowych w MZL
- Zawirowani w pasji
- Wspólne kolędowanie w muzeum
- „A może by tak jeszcze raz...” - muzyczne retrospekcje w MZL

KALENDARZ IMPREZ 20

BEZPIECZEŃSTWO 21-25

PODRÓŻE: 26-27

- Spacer z lwami. Fathala Park - Senegal

BLOK REKLAMOWY 28

Kurier Powiatowy – Wydawca:

Starostwo Powiatowe w Leżajsku, ul. Kopernika 8, 37-300 Leżajsk.

Adres redakcji:

ul. Skłodowskiej 8 (budynek B Starostwa Powiatowego w Leżajsku), tel. 17 240 45 72, e-mail: promocja@starostwo.lezajsk.pl

Redaktor naczelna: Natalia Nowicka.

Redakcja wydania: Małgorzata Charko (ZST), Stanisław Majcher (ZSL), Tomasz Chrzastek (SOSW), Roman Federkiewicz (Muzeum Ziemi Leżajskiej).

Wszelkie prawa zastrzeżone. Artykuły odzwierciedlają poglądy ich autorów. Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania tekstów i zmiany tytułów. Za treść reklam i ogłoszeń płatnych Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Druk: Advert Studio Marcin Wilk, ul. Obrońców Westerplatte 32B/10 41-710 Ruda Śląska

Przygotowanie do druku: grafikaitp@gmail.com

Nakład: 3000 egzemplarzy

Numer zamknięto: 20.02.2023 r.

Annie Rogali

z powodu śmierci

Taty

wyrazy głębokiego współczucia

składają:

Rada i Zarząd Powiatu Leżajskiego
oraz Pracownicy Starostwa Powiatowego w Leżajsku

Powiat Leżajski otrzyma 14 mln zł na przebudowy dróg

Powiat Leżajski otrzyma dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 14 mln zł.

Środki te zostaną przeznaczone na:

- przebudowę odcinka drogi powiatowej nr 1250R Kuryłówka - Kolonia Polska - Cieplice (gr. pow.),
- przebudowę drogi powiatowej nr 1262R Hucisko - Brzoza Królewska - Biedaczów w miejscowościach Hucisko i Brzoza Królewska.

Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg to państwowy fundusz celowy mający na celu gromadzenie i dysponowanie środkami finansowymi na budowę, przebudowę i remonty dróg krajowych. RFRD stanowi kompleksowy instrument wsparcia realizacji zadań na drogach zarządzanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Jego celem jest przyspieszenie powstawania nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej na szczeblu lokalnym, stanowiącej ważny element prawidłowego funkcjonowania i rozwoju gospodarki oraz przyczyniającej się do poprawy poziomu życia obywateli. Fundusz ma również na celu poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i parametrów technicznych lokalnej sieci drogowej, a także poprawę oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności terenów inwestycyjnych.

Środki z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg przekazywane są na:

dofinansowanie budowy, przebudowy i remontu dróg powiatowych i dróg gminnych

dofinansowania budowy mostów lokalizowanych w ciągach dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych

dofinansowanie budowy, przebudowy i remontu dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych o znaczeniu obronnym

LXV SESJA

31 stycznia w sali obrad Rady Powiatu odbyła się LXV sesja rady. Po przyjęciu porządku obrad i protokołów z LXIII i LXIV sesji rady radni w pierwszej kolejności zapoznali się z informacją o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie powiatu leżajskiego oraz działalności Komendanta Powiatowego Policji w Leżajsku za 2022 r., a następnie z informacją o stanie bezpieczeństwa powiatu leżajskiego w zakresie ochrony przeciwpożarowej za rok 2022.

W dalszej części spotkania zapoznali się ze sprawozdaniem starosty z działalności Komisji Bezpieczeństwa i Porządku Powiatu Leżajskiego w 2022 r., sprawozdaniem z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Leżajski w roku 2022 oraz sprawozdaniem z działalności Komisji stałych Rady Powiatu Leżajskiego za II półrocze 2022 r.

Ponadto radni podjęli uchwały w sprawie:

- przyjęcia rocznego programu współpracy powiatu leżajskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022;
- zatwierdzenia planów pracy Komisji stałych Rady Powiatu Leżajskiego na 2023 rok;
- zmian w wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Leżajskiego;
- wprowadzenia zmian w budżecie Powiatu na 2023 r.

Radni podjęli również deklarację w sprawie wyrażenia woli ustanowienia Matki Bożej Leżajskiej Patronką

Powiatu Leżajskiego i zapoznali się ze sprawozdaniem starosty z prac Zarządu Powiatu w okresie międzysesyjnym.

Rady Powiatu Leżajskiego

ZOSTAW 1,5% PODATKU W POWIECIE LEŻAJSKIM

W 2023 roku podatnicy mają możliwość przekazania nie 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego, jak miało to miejsce dotychczas, lecz 1,5%. To wynik nowelizacji ustawy o pożytku mającej zapobiec stratom, które może spowodować zmiana podatkowa z 2022 r. (nowe zasady opodatkowania głównie podatkiem dochodowym od osób fizycznych - tzw. Polski Ład). Każdy z nas może przynieść potrzebującym wiele dobrego, oddając te 1,5% podatku na rzecz OPP. Na terenie powiatu leżajskiego uprawnionych do otrzymania 1,5% podatku działa aż 12 organizacji pozarządowych, które czekają na wsparcie.

Jak przekazać 1,5% podatku?

Wystarczy, że podatnik w składanej deklaracji podatkowej wprowadzi numer KRS Organizacji Pożytku Publicznego, której chce okazać swoje wsparcie, a w miejscu wnioskowanej kwoty poda kwotę będącą 1,5% podatku. Przekazaniem środków na konto wskazanej fundacji zajmuje się naczelnik Urzędu Skarbowego. Warto pamiętać o tym, że z tytułu przekazania 1,5% podatnicy nie ponoszą żadnych kosztów.

Nie płać ani złotówki z własnej kieszeni, bo środki, które decydują się przekazać na pomoc potrzebującym i tak trafiłyby do Skarbu Państwa. W jednej deklaracji podatkowej można przekazać 1,5% jednej, wybranej organizacji, ale jeśli rozlicza się dodatkowe PIT-y, np. za posiadane papiery wartościowe, można na każdym formularzu wesprzeć inną organizację.

Organizacje OPP z terenu powiatu leżajskiego:

Stowarzyszenie „Integracja Bez Granic” w Sarzynie
KRS 000045567

Stowarzyszenie Nasza Mała Ojczyzna
w Nowej Sarzynie
KRS 0000152888

Stowarzyszenie „Dobry Dom”
KRS: 0000197865

Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Francesco”
w Jelnej
KRS 0000229696

Ludowy Klub Sportowy „Maraton” Giedlarowa
KRS 0000254849

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Dębno
KRS 0000262290

Towarzystwo Miłośników Ziemi Leżajskiej
KRS 0000275455

Stowarzyszenie „Nie dzieli nas nic” w Leżajsku
KRS 0000292013

Fundacja Fundusz Lokalny w Leżajsku
KRS 0000328376

Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Benefactum”
w Łętowni
KRS 0000377168

Stowarzyszenie Rodziców Dzieci Niepełnosprawnych
w Grodzisku Dolnym
KRS 0000031018

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Wólka Grodziska
KRS 0000016422

podatki.gov.pl

Twój e-PIT Usługa dostępna od 15 lutego

Jak przekazać 1,5% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego (OPP)

- W serwisie **podatki.gov.pl** wybierz **e-Urząd Skarbowy** → **Twój e-PIT**
- Zaloguj się przez login.gov.pl** to jest profil zaufany, e-dowód lub bankowość elektroniczną lub użyj aplikacji **mObywatel** lub **wpisz swoje dane:**
 - PESEL (albo: NIP i datę urodzenia)
 - kwotę przychodu z deklaracji za rok 2021
 - kwotę przychodu z jednej z informacji od pracodawców (np. PIT-11) za 2022 rok

i potwierdź kwotą nadpłaty/podatku do zapłaty z deklaracji za 2021 rok
- Na głównym ekranie zobaczysz informację o OPP**

Jeśli robisz to po raz pierwszy:

- wybierz z listy numer KRS tej OPP, której chcesz przekazać 1,5% podatku
- wskaz cel szczegółowy (jeśli chcesz)
- zaznacz zgodę (jeśli chcesz) na przekazanie OPP informacji o 1,5% podatku

Jeśli chcesz zmienić OPP:

- naciśnij przycisk „Wybierz organizację”
- wybierz z wykazu OPP numer KRS organizacji, której chcesz przekazać 1,5%
- wskaz cel szczegółowy (jeśli chcesz)
- zatwierdź tę zmianę

Jeśli chcesz zmienić tylko cel szczegółowy:

- naciśnij przycisk „Wybierz organizację”
- nie zmieniając numeru KRS, edytuj informację o celu szczegółowym
- zatwierdź tę zmianę

zaakceptuj i wyślij zeznanie

Usługa **Twój e-PIT** automatycznie wskazuje tę OPP, która w ubiegłym roku została przez Ciebie wskazana w zeznaniu, o ile nadal znajduje się w wykazie OPP. Wskazuje też cel szczegółowy i **automatycznie zaznacza zgodę** na przekazanie wybranej OPP informacji o 1,5%, według informacji z ubiegłego roku. Możesz edytować te dane.

Twój e-PIT wylicza kwotę 1,5% podatku na podstawie aktualnych danych.

Ministerstwo Finansów KRS Krajowa Administracja Skarbowa e-Urząd Skarbowy zawsze otwarty, w zasięgu ręki **Twój e-US**

NAGRODA PRZYJACIEL POWIATU LEŻAJSKIEGO

ZAPRASZAMY DO ZGŁASZANIA WNIOSKÓW W RAMACH XI EDYCJI NAGRODY PRZYJACIEL POWIATU LEŻAJSKIEGO

Celem przyznawania nagrody jest wyłonienie oraz uhonorowanie szczególnie zasłużonych osób i instytucji, które poprzez swoją aktywność wspierają i przyczyniają się do szeroko rozumianego rozwoju i promocji Powiatu Leżajskiego w kraju oraz poza jego granicami. Starosta Leżajski przyznana nagrodę w trzech kategoriach: **Osobowość, Społecznik, Przedsiębiorca.**

Z wnioskiem o przyznanie nagrody mogą wystąpić radni powiatowi, burmistrzowie i wójtowie z terenu Powiatu Leżajskiego, organizacje działające na terenie Powiatu Leżajskiego (organizacje w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie) instytucje, ośrodki kultury itp., przewodniczący i członkowie kapituły.

Termin składania wniosków to 31 marca 2023 r.

FORMULARZ WNIOSKU JAK RÓWNIEŻ REGULAMIN KONKURSU MOŻNA POBRAĆ
ZE STRONY WWW.STAROSTWO.LEZAJSK.PL ZAKŁADKA PRZYJACIEL POWIATU.

Polska w drodze do UE i NATO

Lista polityków, z którymi spotkał się Marszałek Sejmu Józef Zych jest imponująca. Są na niej m.in.: Królowa Brytyjska Elżbieta II, minister w rządzie francuskim przez 15 lat Maurice Schumann, bratanek generała de Gaulle'a Bernard de Gaulle, speakerka brytyjskiej Izby Gmin Betty Boothroyd, przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Francji Philip Sequin, prezydent Francji Jacques Chirac, przewodniczący Parlamentu Europejskiego Klaus Hänsch, przewodniczący Izby Deputowanych Republiki Włoskiej Luciano Violante, przewodniczący Rady Najwyższej Ukrainy Oleg Moroz, prezydent Słowacji Iwan Gasparovic, prezydent Litwy Vytautas Landsbergis, prezydent Ukrainy Leonid Kuczma, Król Norwegii Harald V, Sekretarz Generalny ONZ Kofi Annan, przewodniczący Izby Reprezentantów USA Newt Gingrich, przewodniczącym Zgromadzenia Północnoatlantyckiego Karsten Voigt i wielu innych.

W przyjacielskiej rozmowie z prezydentem Chiracem, 1996 r.

O tym, którzy z nich mieli znaczący wpływ na starania Polski o wejście do UE i NATO marszałek opowiada w rozmowie z Romanem Fulneczkiem*.

◆ **Roman Fulneczek:** Spotkał się pan z wieloma politykami o randze międzynarodowej. Dokumenty źródłowe świadczą o tym, że z wieloma z nich zaprzyjaźnił się pan i przyjaźni do dziś. Czy może pan powiedzieć, którą przyjaźń ceni pan najwyżej?

Józef Zych: Niewątpliwie na pierwszym miejscu stawiam przyjaźń z Klausem Hänschem, przewodniczącym PE, z którym rozwiązaliśmy wiele problemów w czasie starań naszego kraju o wejście do UE czy NATO,

a także przy współpracy polsko-niemieckiej np. w rozwiązywaniu problemów Powińnictwa Pruskiego. Obecnie współpracujemy nad wydaniem w Polsce i Niemczech książki traktującej o stosunkach polsko-niemieckich. Niezwykle serdeczna była przyjaźń z prezydentem Francji J. Chirac'em, który podkreślał to na każdym kroku. Chirac w swojej przyjaźni posunął się tak daleko, że w czasie mojej oficjalnej wizyty we Francji złamał protokół dyplomatyczny Francji, co wprowadziło w pozytywne zdumienie Europę.

◆ **Może pan powiedzieć, co takiego się wydarzyło?**

Po zakończeniu oficjalnej wizyty w Pałacu Elizejskim zgodnie z protokołem dyplomatycznym prezydent Francji odprowadza głowy państw do schodów. Ja, według polskiej nomenklatury, byłem drugą osobą w państwie, jako marszałek Sejmu RP, a nie głową państwa. Prezydent nie zważając na protokół odprowadził mnie nie tylko do schodów pałacu, ale także do samochodu. To zdumiało polityków i dziennikarzy.

Z Maurice Schumannem oraz Bernardem de Gaullem i jego małżonką, Paryż 1994 r.

Współpraca nie tylko z prezydentem, ale i z parlamentarzystami oraz politykami francuskimi była wspianą przygodą. Znakomicie się rozumieliśmy. Niezapomniane spotkanie miałem z Morisem Schumannem, który przez piętnaście lat był ministrem spraw zagranicznych Francji. To była owocna nauka polityki.

Podobnie było z przyjaźnią z Bernardem de Gaullem, bratankiem słynnego generała. Z nim spotykaliśmy się bardzo często w Paryżu lub w Warszawie. Od Bernarda otrzymałem wspianą prezent, wydany w nakładzie siedmiuset egzemplarzy wyjątkowy atlas ptaków, który waży ponad 12 kg. Znajduje się w nim siedemset malowanych ilustracji ptaków, a nie zdjęć. To wspianą i nietuzinkowy rarytas. Bernard był także moim osobistym przewodnikiem po Paryżu. Zaprowadził mnie na grób Napoleona, a na wieżę Eiffla jedliśmy lunch, piliśmy kawę w wielu znakomitych i ciekawych kawiarniach paryskich. Niestety, Bernard już nie żyje, ale ciągłość przyjaźni z tym rodem została zachowana. W ostatnim czasie wnuk generała Pierre przysłał mi dwutomową biografię swojego dziadka, czyli generała Charlesa de Gaulle'a.

◆ **Skoro już mowa o pańskich paryskich przygodach z ważnymi postaciami życia politycznego i kulturalnego to nie wymienił pan Giedrojcia, twórcy Paryskiej Kultury, który wraz z prof. Ewą Łętowską w 1996 r. wnosili o przyznanie panu nagrody za prawość w życiu publicznym Polski.**

To była wspianą postać, nie wymieniłem go, bo to był Polak. Ale skoro już, to powiem, że w 1994 r. przebywałem w Paryżu i w czasie mojego pobytu przewidziane było spotkanie z Giedrojcem. Rozmawialiśmy przez kilka godzin o sytuacji międzynarodowej i sytuacji w naszym kraju. Pani Zosia donosiła nam niezliczoną ilość herbat.

◆ **Pozostając przy nagrodach to godzi się przypomnieć, że w latach 1995-1996 otrzymał pan kilka prestiżowych wyróżnień.**

To prawda. M.in. nagrodę międzynarodową za praworządne uprawianie polityki, Złotą Gwiazdę Interpromu oraz wyróżnienie: Parlamentarzysta roku 1995. Niektóre znajdują się w Muzeum Ziemi Leżajskiej.

◆ **A wracając do relacji z zagranicznymi politykami: na temat przyjaźni z prezydentem Słowacji Gasprovicem tak w Polsce, jak i w Słowacji krąży dowcipy.**

Krąży, bo obaj z prezydentem mieliśmy wpadkę. On oczywiście większą niż ja. W imię dobrych obyczajów szczególnie jego wpadki nie będę powtarzał.

W Brukseli z przewodniczącym Parlamentu Europejskiego Hansertem Pottingerem i Klausem Hanschem, 17 czerwca 2007 r.

◆ **Odstąpmy od zasady, że mówimy o politykach zagranicznych, z którymi się pan przyjaźnił. Pomówmy tylko o jednym, którego zna, jak się twierdzi, cały świat. Jak się współpracowało z prezydentem Lechem Wałęsą?**

Mnie dobrze. Były trudne problemy, które musieliśmy wspólnie rozstrzygać, jak przykładowo w czasie prac nad projektem konstytucji, czy też niesłusznych pomówień premiera Józefa Oleksego o współpracę z obcym wywiadem. Wszystko odbywało się jednak na płaszczyźnie wzajemnego szacunku. W kilka lat po wygaśnięciu mandatu prezydenta Lecha Wałęsy uczestniczyłem w konferencji, w czasie której podjęto problem prezydentury Lecha Wałęsy. Negatywnie oceniali ją przede wszystkim jego byli doradcy i współpracownicy. Nie zgadzając się z większością ich tez na temat niepowodzeń tej prezydentury wytknąłem im, że najpierw doradzali Wałęsie, gdy był przywódcą Solidarności, a potem nie tylko go opuścili, ale jeszcze krytykują. Przedstawiłem swój punkt widzenia na okres prezydentury Lecha Wałęsy, a na końcu zadałem retoryczne pytanie: *Panowie, a gdzie w okresie przedprezydenckim Wałęsa miał się nauczyć kierowania sprawami państwowymi, gdzie miał się nauczyć nauki o państwie?*

◆ **Zdaje się, że relacje z królem Norwegii Haraldem V były również bardzo dobre, a potwierdzają to zdjęcia m.in. z książki W. Szwajdlera. Panowie się lubili i rozumieli?**

To prawda. W dzisiejszej dobie współpracy z Norwegią, gdy chodzi o dostawy gazu przypomnę, że w czasie wizyty w Norwegii w 1997 r. prowadziłem z królem rozmowy na temat dostaw norweskiego gazu do Polski. Znam zatem kulisy rozmów i odstąpienie od tego projektu. Kiedy więc w czasie obecnego kryzysu powrócono do szczęśliwie zakończonego porozumienia w sprawach dostaw

z Norwegii gazu do Polski, wręcz wydawały mi się śmieszne tłumaczenia niektórych polityków oczywiście polskich, którzy uczestniczyli w tych działaniach.

◆ **Zatem teraz to zrozumiałe skąd w Muzeum Ziemi Leżajskiej znalazł się galowy mundur górniczy Józefa Zycha.**

W górnictwie gazu i nafty pracowałem 10 lat, a w ogóle czas pracy z tym górnictwem to ponad 30 lat. Ten mundur to mundur dyrektora generalnego górnictwa, a obecnie honorowego dyrektora generalnego górnictwa. Bardzo sobie cenię ten stopień górniczy. Gdyby to kogoś dziwiło, że prawnik doszedł do takiego stopnia to dodam, że w górnictwie ceni się wiedzę, pracowitość, wytrwałość i przyjaźń.

◆ **Skoro mówimy o pańskiej przygodzie z górnictwem to pozwolę sobie przypomnieć, że w 1994 r. potentat gazu w USA MacKenzi zaproponował panu pracę w jego firmie w Stanach Zjednoczonych. Zwyczajnie chciał pana kupić?**

Jak się okazało, niełatwo mnie kupić. Istotnie pan prezes MacKenzi w 1994 r. złożył mi wizytę w Sejmie. Wówczas pełniłem obowiązki wicemarszałka Sejmu RP. Rozmowa dotyczyła proponowanych przez Amerykanów badań nad gazem towarzyszącym złożom węgla w rejonie Jastrzębskiej Góry. Rzeczywiście to była intratna propozycja. Mnie zawsze pasjonowała praca w Sejmie i poświęcałem jej wszystko. Żadne inne propozycje łącznie z kandydowaniem w 1995 r. na prezydenta Polski mnie nie interesowały.

◆ **Dziękuję za rozmowę.**

***dr Roman Fulneczek**

– rektor Wyższej Szkoły Handlowej we Wrocławiu

**Zespół Szkół Licealnych
w Leżajsku**

14 stycznia, na symboliczne 100 dni przed egzaminem dojrzałości, w Zespole Szkół Licealnych w Leżajsku spotkali się tegoroczni maturzyści wraz z osobami towarzyszącymi, by wspólnie z wychowawcami, nauczycielami, rodzicami i dyrekcją szkoły przeżyć swój pierwszy bal, tak ważny i tak wzruszający, do którego wszyscy przygotowaliśmy się od kilku miesięcy.

Studniówka w „Chrobrym”

Rangę tego wydarzenia podnieśli wyjątkowi goście, którzy przyjęli zaproszenie organizatorów: Wicestarosta Leżajski Lucjan Czenck, Członek Zarządu Powiatu Krzysztof Trębacz, Naczelnik Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych Aurelia Kryla, Przewodniczący Rady Rodziców Paweł Sudół, Wiceprzewodniczący Rady Rodziców Paweł Daż, członkowie Rady Rodziców: Dorota Wylaż i Halina Pyszowska oraz dyrekcja szkoły: Zbigniew Trębacz, Dymitr Malec i Waldemar Tłuczek. Ich obecność, podobnie jak obecność wychowawców klas maturalnych, nauczycieli oraz rodziców była okazją dla wszystkich uczniów

do wyrażenia wdzięczności za wkład w życie szkoły, wychowanie i edukację młodzieży.

Maturzyści, choć dobrze znani swoim nauczycielom, podczas balu pokazali się w innej odsłonie. Piękne stroje i nienagannie zatańczony najważniejszy taniec tego wieczoru – polonez – sprawiły, że zarówno zaproszeni goście, nauczyciele, jak i licznie zgromadzeni rodzice nie kryli zachwytu. Dla nas wszystkich bal studniówkowy to moment, kiedy widzimy jak młodzi ludzie, którzy cztery lata temu nieśmiało przekroczyli mury naszej szkoły, są już dojrzały, eleganccy i przygotowani w wejście w dorosły świat.

Życzenia powodzenia na maturze oraz realizacji życiowych planów i marzeń, jak również udanej zabawy podczas balu przekazali młodzieży: Wicestarosta Leżajski Lucjan Czenck i Przewodniczący Rady Rodziców Paweł Sudół. Do życzeń dołączył się dyrektor szkoły Zbigniew Trębacz, który oficjalnie rozpoczął bal zapraszając wszystkich do poloneza.

Zabawa trwała nieprzerwanie do rana i z pewnością pozostanie w naszych sercach na zawsze. Niech zbliżające się egzaminy maturalne przebiegną równie sprawnie i przyniosą wszystkim radość i satysfakcję.

Anna Mielniczek i Katarzyna Rynkiewicz

Kurs stewardessy i stewarda linii lotniczych w ZSL im. B. Chrobrego w Leżajsku

Branża lotnicza coraz bardziej się rozwija i poszukuje nowych pracowników. Wiele uczniów marzy, aby w przyszłości spróbować swoich sił jako członek personelu pokładowego, czyli stewardessa lub steward. Dlatego 2 i 3 lutego uczniowie klasy pierwszej Technikum Eksploatacji Portów i Terminali z Zespołu Szkół Licealnych/Technikum nr 2 im. B. Chrobrego w Leżajsku uczestniczyli w „Kursie stewardessy i stewarda linii lotniczych” zorganizowanym przez Radosława Szafranowicza-Małożięcia, prezesa zarządu Kardy Turystyki Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Kurs składał się z: prezentacji wprowadzających do zawodu oraz scenek zbliżonych do tych, które pojawiają się podczas rekrutacji do linii lotniczych. Uczniowie wykonywali zadania, które na co dzień wykonują członkowie personelu pokładowego.

Podczas kursu zdobyli wiedzę odnośnie wymagań, jakie są stawiane kandydatkom i kandydatom na stewardessy i stewardów, jak wygląda szkolenie personelu pokładowego, jak wygląda dzień pracy stewardessy i stewarda, jakie sytuacje mogą się zdarzyć podczas lotu i jak wówczas należy się zachować. Wszystko po to, aby jak najlepiej przy-

gotować się do rekrutacji na stanowisko stewardessy i stewarda linii lotniczych oraz późniejszej pracy w charakterze członka personelu pokładowego.

Kurs zakończył się niełatwym egzaminem, który zdali wszyscy uczestnicy zdobywając certyfikat ukończenia kursu pod patronatem Polskiej Izby Turystyki.

Ogromne gratulacje dla wszystkich uczestników kursu oraz powodzenia w przyszłej pracy w wymarzonych liniach lotniczych.

Urszula Szyszka

OFERTA EDUKACYJNA 2023/2024

im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku

Z myślą o przyszłości

Liceum Ogólnokształcące nr 1 4-letnie

- Cyberbezpieczeństwo i nowoczesne technologie informatyczne
- Biologiczno-chemiczna
- Medyczna
- Matematyczno-fizyczna
- Matematyczno-informatyczna
- Medialna
- Matematyczno-geograficzna
- Matematyczno-językowa
- Humanistyczno-prawna
- Oddział Dwujęzyczny **NOWOŚĆ!**
- Oddział Przygotowania Wojskowego (klasa wojskowa)
- Oddział Mistrzostwa Sportowego -piłka nożna chłopców

Technikum nr 2 5-letnie

- Technik ekonomista z innowacją skarbowo-prawną
- Technik logistyk (logistyczne programy komputerowe)
- Technik eksploatacji portów i terminali
- Klasa pożarnicza w zawodzie technik spedytor

KLASY

KLASY

[f/zslchrobry](https://www.facebook.com/zslchrobry) [@chrobrylezajsk](https://www.instagram.com/chrobrylezajsk)

Zespół Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego
ul. M. Curie - Skłodowskiej 6, 37-300 Leżajsk
tel. 17 242 00 19, fax 17 242 76 28

www.zslchrobry.lezajsk.pl, email: sekretariat@zslchrobry.lezajsk.pl

Zespół Szkół Technicznych
w Leżajsku

Koncert Noworoczny Zespołu Pieśni i Tańca „Ziemia Leżajska”

Po raz dziesiąty działający przy Zespole Szkół Technicznych w Leżajsku Zespół Pieśni i Tańca „Ziemia Leżajska” zaprosił mieszkańców miasta i okolic na koncert noworoczny.

5 lutego, na scenie Franciszkańskiego Ośrodka Kultury w Leżajsku, publiczność obejrzała specjalnie na tę okazję przygotowany program. Złożyły się na niego: wykonane przez kapelę i solistów popularne utwory folklorystyczne we współczesnej aranżacji Tomasza Kyci, zaprezentowane przez grupy taneczne suity tańców narodowych w choreografii Pauliny Szczęch oraz

„Polka Dziadek” w wykonaniu duetu: Tomasz Kycia i Szymon Terech.

Koncert, który już na stałe wpisał się do kalendarza wydarzeń kulturalnych Leżajska i cieszy się niesłabnącą popularnością, zakończyły podziękowania od dyrektora ZST Haliny Samko oraz kierownika zespołu dla występującej młodzieży, jej opiekunów oraz organizatorów.

ZST

Zespół Szkół Technicznych z tytułem „Srebrnej Szkoły 2023” w najnowszym rankingu miesięcznika „Perspektywy”

Pod koniec stycznia został opublikowany przez miesięcznik „Perspektywy” Ranking Najlepszych Liceów Ogólnokształcących i Techników w Polsce, w którym Zespół Szkół Technicznych w Leżajsku otrzymał tytuł „Srebrnej Szkoły”. Warto dodać, iż oceny szkół dokonuje Kapituła, w skład której wchodzi przedstawiciele najważniejszych środowisk edukacyjnych w kraju. Zgodnie z jej postawieniami technika została oceniona za pomocą czterech kryteriów. Były to: sukcesy szkoły w olimpiadach, wyniki matury z przedmiotów obowiązkowych, wyniki matury z przedmiotów dodatkowych oraz wyniki egzaminu zawodowego.

ZST

Kolejne sukcesy uczniów ZST

Pierwsze półrocze obecnego roku szkolnego przyniosło osiągnięcia uczniów Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku w wielu dziedzinach – nie tylko technicznych. O części informowaliśmy już na łamach „Kuriera Powiatowego”, warto jednak przynajmniej wspomnieć o kilku innych.

Olimpiada Teologii Katolickiej

Bartłomiej Wojak zajął I miejsce w etapie okręgowym XXXIII Ogólnopolskiej Olimpiady Teologii Katolickiej pod hasłem: „Bóg jest Miłością objawioną w Słowie”, która odbyła się 12 stycznia w Wyższym Seminarium Duchowym w Przemyślu. Bartek pokonał 45 uczestników z całej archidiecezji przemyskiej i zakwalifikował się do etapu finałowego, który odbędzie się w kwietniu 2023 roku w Pelpinie.

Konkurs Matematyczny im. prof. Jana Marszała

Konkurs Matematyczny im. prof. Jana Marszała od lat jest największą na Podkarpaciu areną zmagani młodzieży uzdolnionej matematycznie. Do finału awansowało dwóch uczniów ZST: Krzysztof Krówka i Mikołaj Buba.

Olimpiady

Wojciech Brzusko został laureatem Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Higienie Pracy w Rolnictwie Indywidualnym, Franciszek Szklanny i Rafał Sarzyński wywalczyli awans do etapu okręgowego Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy Znajomości Afryki, zaś Marek Socha reprezentował szkołę w etapie okręgowym Olimpiady Wiedzy o Mediach.

Ogólnopolskie Mistrzostwa IT

IV miejsce wywalczyli Konrad Malach i Maciej Wróbel w finale Ogólnopolskich Mistrzostw IT, które odbyły się w Game Arena w Poznaniu. Chłopcy startowali w dywizji: Druk 3D.

Międzynarodowe Zawody Robotów XChallenge

Dwie drużyny mechatroników wzięły udział w Międzynarodowych Zawodach Robotów X Challenge – największej tego typu imprezie w kraju, która odbyła się w hali na Podpromiu w Rzeszowie. Nasi uczniowie wystawili wielozadaniowego robota Cobra oraz łódkę inspekcyjną.

Wszystkim laureatom tych i wielu innych konkursów szkolnych i międzyszkolnych, przedmiotowych i branżowych serdecznie gratulujemy osiągnięć, przy okazji zachęcamy innych do rozwoju uzdolnień i pasji poznawczych.

ZST

OFERTA EDUKACYJNA

Z myślą o przyszłości Twojego dziecka

Ośrodek Szkolno - Wychowawczy
im. św. Jana Pawła II w Leżajsku

OGŁASZA ZAPISY DO PRZEDSZKOŁA

- dzieci ze spektrum autyzmu w normie intelektualnej,
- dzieci z niepełnosprawnością intelektualną,
- z różnymi dysfunkcjami rozwojowymi.

Dodatkowo oferujemy zajęcia z zakresu
Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka

Prowadzimy indywidualne i grupowe zajęcia specjalistyczne:

Terapię logopedyczną, terapię psychologiczną, fizjoterapię,
integrację sensoryczną, dogoterapię, hipoterapię, logorytmikę,
muzykoterapię, zajęcia twórczego myślenia i działania.

Więcej informacji można uzyskać pod numerem telefonu
17 242-02-54, 17 242-68-52, e-mail sosw@sosw.lezajsk.pl
lub

w Ośrodku Szkolno - Wychowawczym
im. św. Jana Pawła II w Leżajsku
ul. A. Mickiewicza 76

Oficerowie c.k. armii z Leżajszczyzny

W czasie I wojny światowej setki mężczyzn z terenu dzisiejszego powiatu leżajskiego odbyło służbę wojskową w armii austro-węgierskiej. Ustalenie nazwisk ich wszystkich zapewne nigdy nie będzie możliwe. Na szczęście do naszych czasów zachowały się jednak dokładne ewidencje oficerów wielu jednostek habsburskiej armii.

W następstwie rozbioru Polski mieszkańcy nowej austriackiej prowincji odbywali służbę w armii Habsburgów. Początkowo z Galicji pobierano około 1500 rekrutów rocznie. Długą, teoretycznie dożywotnią służbę sukcesywnie skracano; przed wybuchem I wojny światowej służba w piechocie trwała zaledwie dwa lata. Od półwiecza pobór był już jednak powszechny i austriackie dowództwo dysponowało niewielką liczbą żołnierzy w służbie czynnej oraz wieloma rocznikami przeszkolonych rezerwistów. Pokojowy stan liczbowy, tj. 450 tys. żołnierzy i oficerów w wyniku mobilizacji zwiększył się do 3 350 tys. ludzi, z czego prawie dwa miliony zaliczano do formacji frontowych. Przed wojną ośmiu na stu austro-węgierskich żołnierzy było Polakami. Jak oszacował prof.

Michał Baczkowski, łącznie przez cztery lata światowego konfliktu przez szeregi c.k. armii przewinęło się około 700 tys. Polaków.

Korzystając z dobrodziejstw digitalizacji materiałów archiwalnych możemy dziś w internecie przeszukiwać listy strat armii austro-węgierskiej i znaleźć na nich osoby, które poległy, zostały ranne lub trafiły do niewoli rosyjskiej czy włoskiej. Jednak wielu żołnierzy na nich nie figuruje, bo – co niezwykle, jeśli uświadomimy sobie, jakim strasznym konfliktem była Wielka Wojna – wróciło do domu bez szwanku. Stworzenie kompletnych zestawień weteranów I wojny światowej może więc okazać się bardzo trudne (co oczywiście nie znaczy, że nie warto próbować). Sensownym punktem wyjścia może być zestawienie listy oficerów, których służba została lepiej udokumentowana.

W armii austro-węgierskiej istniał oczywiście korpus oficerów zawodowych – absolwentów szkół kadetów i wyższych szkół wojskowych, na stałe związanych z wojskiem. Sporą rezerwę kadrową stanowił korpus oficerów rezerwy. Stać się nimi mogli absolwenci szkół średnich po odbyciu rocznej służby i zdaniu stosownych egzaminów. W czasie wojny oficerowie rezerwy porzucali wyuczony zawód i obejmowali rozliczne stanowiska w armii, w tym dowództwo niewielkich jed-

nostek bojowych. W drugim roku wojny Polacy stanowili 2,7 proc. oficerów zawodowych i 3,3 proc. oficerów rezerwy.

Poniżej przedstawię dwie listy pochodzących z Leżajszczyzny oficerów rezerwy służących w dwóch jednostkach jarosławskiego garnizonu – 90. Pułku Piechoty i 34. Pułku Piechoty Landwery (Obrony Krajowej). Listę tę można by zapewne rozszerzyć o oficerów, którzy służyli w innych jednostkach c.k. armii, ale poszukiwanie informacji o nich będzie wymagało sporego nakładu pracy i czasu. Na potrzeby poniższego opracowania przyjąłem, że Leżajszczyzną jest terenem dzisiejszego powiatu leżajskiego, dlatego też uwzględniłem w nim mieszkańca Tarnogóry, która w odnośnym okresie należała do powiatu niskiego.

Moim głównym źródłem były listy oficerów (*Ranglisten*) z lata 1918 roku, w których figurowały także osoby poległe czy przebywające w niewoli. Oprócz stopni i nazwisk podaję też inne dane widniejące w objętych badaniem dokumentach: rok urodzenia, nazwę miejscowości, w której oficer miał tzw. prawo swojszczyzny (co w większości przypadków pokrywa się z miejscem urodzenia) oraz informacje o przydziałach i awansach, po pojmaniu miejscu służby w ostatnim roku wojny. W zestawieniu figurują chorążowie (*Fähnriche*), ponieważ w c.k. armii zaliczano ich do oficerów.

Stanisław Kukla w mundurze majora WP

90. Pułk Piechoty (90. Infanterie Regiment)

- ◆ chor. rez. Stanisław Dołęga, ur. 1886, Leżajsk, rok poboru 1907, ranga z dn. 1.06.1918, 1.11.1918 awans na ppor. rez.
- ◆ por. rez. Stanisław Eustachiewicz, ur. 1883, Leżajsk, rok poboru 1904, od 21.08.1915 w niewoli
- ◆ ppor. rez. Max Herzig, ur. 1891, Grodzisko, ranga z dn. 1.08.1916, rok poboru 1917, zmarł 11.03.1918 w Alexandrówce na Wołyniu
- ◆ ppor. rez. Stanisław Kukla, ur. 1892, Sarrzyna, ranga z dn. 1.01.1917, rok poboru 1916 r.
- ◆ chor. pospolitego ruszenia Stanisław Kulpa, ur. 1889, Grodzisko Dolne, rok poboru 1915, mianowany 1.04.1917/14.07.1917,

Stanisław Kulpa w mundurze c.k. armii

26.07.1918 oddelegowany do komendy dworca w Łanowcach (Ukraina)

- ♦ por. rez. Michał Tabaka, ur. 1890, Giedlarowa, rok poboru 1911, ranga z dn. 1.08.1917

34. Pułk Piechoty Landwery (34. Landwehrinfanterie- regiment „Jaroslau”)

- ♦ por. rez. Jan Baj, ur. 1892, Grodzisko Dolne, ranga z dn. 1.11.1914, batalion zapasowy
- ♦ ppor. rez. Ludwik Boratyn, ur. 1895, Hucisko, ranga z dn. 1.08.1916, służba frontowa
- ♦ chorąży rez. Jan Delkiewicz, ur. 1885, Leżajsk, ranga z dn. 1.04.1918

- ♦ ppor. rez. Edward Jaszek, ur. 1895, Kuryłówka, ranga z dn. 1.08.1916, batalion zapasowy
- ♦ ppor. sanitarny Jan Maj, ur. 1891, Wólka Grodziska, ranga z dn. 1.05.1917, Przemyśl
- ♦ ppor. pospolitego ruszenia Szymon Prągłowski, ur. 1887, Sarzyna, ranga z dn. 1.07.1917
- ♦ chorąży rez. Józef Tkaczyk, ur. 1894, Tarnogóra, ranga z dn. 1.08.1915, w niewoli
- ♦ chorąży rez. Ignacy Wilk, ur. 1889, Giedlarowa, ranga z dn. 1.08.1915, w niewoli
- ♦ praktykant sądu wojskowego rez. (*Militärgerichtspraktikant*) dr Leopold Zawilski, ur. 1884 Leżajsk, ranga z dn. 1.04.1917

Leopold Zawilski

Znakomita większość widniejących tu mężczyzn służyła w c.k. armii jako oficerowie rezerwy. Jan Maj był najprawdopodobniej zawodowym oficerem lekarzem. Co najmniej dwóch związało się z wojskiem na dłużej. Stanisław Kukla został majorem piechoty Wojska Polskiego. W 1940 zginął z rąk sowieckich w Katyniu. Stanisław Eustachiewicz w międzywojniu pracował w sądownictwie wojskowym i dosłużył się stopnia pułkownika. W czasie kolejnej wojny więziony w Oranienburgu, zmarł w 1948 roku.

Dwaj inni byli, podobnie jak Eustachiewicz, prawnikami, lecz nie związali się z wojskiem. Stanisław Kulpa, absolwent Uniwersytetu Lwowskiego, został znanym krakowskim adwokatem i działaczem politycznym. W 1934 roku przyjął nazwisko Grodziski, zmarł w 1946 r. Polecam uwadze Czytelników jego wydany przed dziesięcioma laty dziennik („Dziennik krakowskiego adwokata”).

Leopold Zawilski w międzywojniu zamieszkał w Gdyni, gdzie prowadził kancelarię adwokacką. W roku 1944 został burmistrzem Leżaj-

ska. W lutym następnego roku aresztowany przez UB i zamordowany bez procesu...

Jeśli dysponujecie Państwo informacjami o późniejszych losach innych przedstawionych tu mężczyzn – proszę o kontakt.

Sławomir Kułacz

Ważniejsze źródła

Archiwum Wojenne (Austriackie Archiwum Państwowe w Wiedniu), Rang- und Einteilungslisten <https://lezajskiebiogramy.blogspot.com> (dostęp z 1.02.2023)

O autorze: Sławomir Kułacz jest doktorem językoznawstwa, wykładowcą i tłumaczem. Kieruje Towarzystwem Badań nad Pierwszą Wojną Światową.

XXIX Międzynarodowe Spotkania Poetów „Wrzeciono” 2023

28 stycznia br. w Ośrodku Kultury w Sarzynie odbył się finał Międzynarodowych Spotkań Poetów „Wrzeciono 2023”. Spotkanie finałowe laureatów i wyróżnionych w konkursie było okazją do podsumowania poetyckich zmagani oraz premiery konkursowego zbioru wierszy. Tegoroczne wydarzenie miało szczególny charakter dla jego organizatora Romana Kostyry, który odebrał od przybyłych gości gratulacje, życzenia i upominki z okazji 45-lecia pracy twórczej. W imieniu Zarządu Powiatu gratulacje wręczył Wicestarosta Leżajski Lucjan Czenzek. Dużą popularnością cieszył się tradycyjnie Konkurs Jednego Wiersza. Spotkanie uświetniła swoim występem kapela ludowa „Sarzynioki”.

MB

Fot. Piotr Sowa

Lista nagrodzonych

- I miejsce: Wiktoria Serafin (Rudnik nad Sanem)
II miejsce: Anna Gajda (Jarosław)
III miejsce: Anna Piliszewska (Wieliczka)

Wyróżnienia

- Iwona Szetela (Rzeszów)
Marta Męcińska (Stalowa Wola)
Renata Giża (Rakiszawa)
Władysław Zych (Medyka)
Bogdan Nowicki (Świętochłowice)
Beata Sudół-Kochan (Stalowa Wola)

Wyróżnienia Honorowe:

- Anna Barbara Czura-Jastrząż (Działdowo)
Maria Markiewicz (Jarosław)
Leszek Szczurek (Polanica Zdrój)
Andrzej Ziobrowski (Kraków)
Józef Cupak (Wara)
Grzegorz Chwieduk (Kępice)

Laureaci Konkursu Jednego Wiersza

- I miejsce: Anna Gajda (Jarosław)
II miejsce: Grzegorz Męciński (Stalowa Wola)
III miejsce: Tomasz Potęjko (Giedlarowa)

Cz. VI.

Koronacja Cudownego Obrazu Matki Bożej w 1752 r.

Najstarsze świadectwa o powstaniu obrazu Matki Bożej pochodzą z relacji zawartych w „Księdze Ligońskiego (Akta Stanisława Ligońskiego, kleryka archidiecezji gnieźnieńskiej, notariusza publicznego auctoritate apostolica i konsystorza foralnego w Sandomierzu)”. Zostały one spisane na prośbę gwardiana leżajskiego klasztoru, którym w latach 1632-34 był o. Bonawentura Radawiecki. Spisanie świadectw w formie aktu notarialnego powstało dla jasności (...) *stosownie do tego, co się wydarzyło*. Według autora Stanisława Ligońskiego relacje zawierają *poświadczenia pewnych osób szlachetnie urodzonych oraz innych godnych zaufania i uszanowania ze względu na sędziwy wiek (...) dotyczących tak powstania miejsca jak i cudownego obrazu Przesławnej Panny Maryi Leżajskiej*. Akta zawierają także opisy cudów i doznanych łask oraz odpisy dokumentów niezwykle ważnych dla leżajskiego sanktuarium. Tenże publiczny dokument został przedstawiony o. Radawieckiemu w obecności innych ojców i gości w sali refektarza 21 kwietnia 1633 roku w czasie obrad pierwszej komisji biskupiej badającej wiarygodność leżajskich cudów. (więcej o pracach komisji – cz. I, „KP” nr 10/2022). Integralną częścią wyposażenia drewnianego kościółka był obraz Matki Bożej nazywany „białym”. Świadectwa zawarte w „Księdze Ligońskiego” dokładnie opisują ten obraz i jego twórcę. Relacja Jana Moskała w sposób następujący przedstawia cudowny obraz i jego autora: *na drugim ołtarzu stał ten obraz Panny Naswiętszy (który teraz jest w kościele murowanym Bernardyńskim w kaplicy) na tym miejscu gdzie był słupek, przy którym się Panna Marya Naswiętsza Michałkowi pokazywała, przy tym obrazie wszyscy się ludzie ofiarowali y na nim vota swoje tabliczki y inne ochędostwa wieszali, a ten był umyślnie zmalowany dla tego kościółka od Erazmego Rayce uccwego y nabożnego tak dalece, bo ten nigdy nie malował inszych obrazów świeckich krom tylko nabożnych, ten wkrótce gdy mu żona umarła wola swoje skłonił na stan kapłański y kapłanem został*.

Malarzem tym był urodzony w Leżajsku w rodzinie mieszczańskiej Erazm Prezbiter. Urodzony artystycznie został wysłany do

Dzieje sanktuarium oo. Bernardynów w Leżajsku w okresie staropolskim

Obraz Matki Bożej - śniady

Krakowa, gdzie kształcąc się rozwijał zdolności malarskie. Po powrocie do Leżajska ożenił się, został rajcą, a następnie wójtem. Po śmierci żony zrezygnował z kariery świeckiej i wyjechał z miasta. Powrócił po kilku latach, ale już jako kapłan z zakonu bożogrobców, aby w parafii farnej pełnić funkcję wikariusza. Erazm Prezbiter namalował dwa obrazy Matki Bożej z Dzieciątkiem przed 1590 rokiem. Pierwszy zwany „białym” znalazł się w drewnianym kościółku bernardynów, drugi zwany „czarnym” lub „śniadym” został przekazany w 1608 r. do parafii farnej bożogrobców przez biskupa przemyskiego Macieja Pstrokońskiego. W roku 1616 doszło do sporu między bożogrobcami a bernardynami o autentyczność obrazu, który pozostał w drewnianym kościółku. Świadectwo Kacpra Głuszeckiego informuje o nieporozumieniu i stwierdza, że *obraz cudowny (...) jest w kaplicy murowanego kościoła*. Spór ten ostatecznie rozstrzygnęła komisja biskupia w 1633 r. Obraz „biały” został

uznany za cudowny dekretem wydanym 20 listopada 1634 r. w Tyńcu przez biskupa przemyskiego Henryka Firleja. Dokument stwierdzał prawdziwość łask i cudów doznanych przy obrazie Matki Bożej w Leżajsku i pozwolił publicznie je głosić, pisać i drukować. Słyszany łaskami wizerunek reprezentuje późnogotyckie malarstwo małopolskie. Powtarza w sposób uproszczony typ Hodegetrii obrazu „Matki Bożej Śnieżnej” w rzymskiej bazylice Santa Maria Maggiore. Jest on namalowany temperą na podkładzie kredowym na desce. Bogato zdobione hebanowe ramy podarowane jako wotum przez króla Władysława IV w 1642 r. zostały zniszczone w czasie najazdu wojsk Jerzego II Rakoczego w 1657 r. Zostały one zastąpione późnobarokową ramą obitą srebrną blachą podarowaną po 1670 r. przez Annę z Rysińskich Potocką, żonę starosty leżajskiego Jędrzeja (Andrzeja) Potockiego.

Kult maryjny w Leżajsku zaczął zataczać coraz szersze kręgi i sprzyjał rozwojowi ruchu

Obraz Matki Bożej - biały

pielgrzymkowego. W zapisanych 775 cudach w latach 1594-1766 Piotr Paluch zgromadził dokumentację dotyczącą 1002 pielgrzymek odbytych do sanktuarium z których 80% posiada datę miesięczną i roczną. Najwięcej pielgrzymów przybywało z diecezji przemyskiej, lwowskiej, chełmskiej i lwowskiej.

Po uznaniu w 1634 roku poświadczenia o prawdziwości łask i cudów, doznanych za poręką Matki Bożej, bernardyni zaczęli starać się o uzyskanie zgody na koronację Cudownego Obrazu. Wcześniej zadbane o odpowiednie przygotowanie kościoła. Z fundacji m.in. Stanisława Potockiego, wojewody kijowskiego, Franciszka Salezego Potockiego, krajczego koronnego i Józefa Grabińskiego, starosty smoleńskiego wykonano freski w dwóch etapach. W latach 1750-1752 polichromie (sklepienie prezbiterium nawy głównej i północnej i kaplicę Matki Bożej wykonali malarze Wojtanowski i Kłosowski. W latach 1757-1758 ściany prezbiterium, nawy głównej. północnej

i południowej oraz kruchty ozdobili malarze lwowscy: Stanisław Stroiński Mateusz ze Lwowa i Maciej Miller. Sprawą koronacji zajął się szczególnie gwardian o. Seweryn Ryszkowski, pozyskując do tej idei Józefa Potockiego hetmana wielkiego koronnego i starosty leżajskiego oraz jego syna Stanisława Potockiego. Ufundowali oni złote korony o wartości 60 000 złp. Posiadając duże wpływy w Watykanie sprawili, że papież Benedykt XIV poświęcił korony w Rzymie i 8 grudnia 1751 r. wydał stosowny dekret, pozwalający na koronację obrazu Matki Bożej. Duże zasługi położył również biskup przemyski Wacław Hieronim Sierakowski, który po zapoznaniu się z historią tego miejsca oraz potwierdzeniem w aktach cudów i łask zdziałanych za przyczyną Matki Bożej wystosował list do papieża, który zawierał historię sanktuarium oraz dawał świadectwo o prawdziwości cudów, które były udziałem wiernych w przeszłości, a także w teraźniejszości. 2 czerwca 1752 r. papież upoważnił biskupa Sierakowskiego do dokonania tego aktu. Józef Potocki nie doczekał jednak koronacji, gdyż zmarł 19 maja 1751 r. Dzieła dokończył jego syn Stanisław, który pokrył wszystkie koszty związane z uroczystością i przyozdobił już poświęcone korony drogimi kamieniami pochodzącymi z jego skarbcza.

8 września 1752 r., tj. w dzień Narodzenia Najświętszej Maryi Panny, o godz. 8 rano rozpoczęły się uroczystości koronacyjne. Uroczystą sumę odprawił biskup Wacław Hieronim Sierakowski, zaś homilię wygłosił kanonik katedry lwowskiej ks. Mikulski. Po zakończonej mszy św. o. Kapistran Kwolek, prowincjał ruskiej prowincji bernardynów, poprosił ks. biskupa o dokonanie koronacji Cudownego Obrazu Matki Bożej. Po zakończonej mowie ks. biskup koronator zwrócił się do najwyższych władz zakonnych bernardynów, a więc prowincjała, definitorium i gwardiana konwentu leżajskiego, od których odebrał przysięgę, że zawsze będą strzec owego miejsca i obrazu Matki Najświętszej. Po tej czynności przystąpił ks. biskup koronator do ceremonii koronacji. Najpierw włożył koronę na głowę Jezusa, a potem na głowę Matki Bożej. Wszystko to odbywało się w wielkim skupieniu. Ceremonia koronacji wytworzyła specyficzną atmosferę, wśród której pojawiły się wzruszenie i ły szczęścia. Aktowi koronacji towarzyszyły salwy armatnie i wystrzały z broni ręcznej oraz muzyka licznie zgromadzonych kapel. W tym czasie również rozdawano wiernym pamiątkowe medale z wizerunkiem Matki Bożej. Po zakończeniu ceremonii koronacji, które kończyły uroczystości tego dnia, wyniesiono procesjonalnie ukoronowany obraz na zewnątrz kościoła i ustawiono na specjalnym

Józef Potocki

Benedykt XIV

tronie między bramami triumfalnymi. Przy tronie tym o. Roman Żurawski, kaznodzieja bernardyński z Lublina, wygłosił okolicznościowe kazanie na cześć Matki Bożej. Po jego zakończeniu biskup koronator udzielił wiernym błogosławieństwa nowo koronowanym wizerunkiem Matki Bożej Leżajskiej. Następnie obraz wniesiono do kościoła przed ołtarz główny, gdzie pozostawał przez całą oktawę. Ostatecznie ceremonię koronacyjną 8 września 1752 r. w Leżajsku zakończono uroczystymi nieszporami, którym przewodniczył biskup przemyski, koronator Matki Bożej – Wacław Hieronim Sierakowski.

Cdn.

Bibliografia:

O. Innocenty Rusecki, „Dzieje ojców Bernardynów w Leżajsku”[w:] „Dzieje Leżajska” – red. Józef Półciwiarzek Leżajsk 2003.

O. Czesław Bogdalski, „Pamiętnik kościoła i klasztoru oo. Bernardynów.” Kraków 1929.

Agnieszka Szykuła-Żygawska, Stanisław Kłosowski, „Matki Bożej wędrowanie źródłami Sanu”, Kraków 2011. Piotr Paluch, „Cudowne miejsce leżajskie. Kult pątniczy XVI-XVIII wieku w świetle ksiąg cudów.” Kraków 2011

Roman Federkiewicz
Muzeum Ziemi Leżajskiej

XIV Powiatowy Przegląd Koled i Pastoralek Osób z Niepełnosprawnością

W kontynuowaniu kilkunastoletniej tradycji Powiatowego Przeglądu Koled i Pastoralek Osób z Niepełnosprawnościami nie przeszkodziła nawet pandemia, bo dzięki współczesnym technologiom w czasie jej trwania przegląd odbywał się on line. W roku bieżącym impreza powróciła do swojej standardowej formuły. Sądząc po frekwencji ucieszyło to przede wszystkim uczestników, którzy niezwykle licznie przybyli 1 lutego do Centrum Bankietowo-Konferencyjnego „Perła” w Leżajsku, gdzie odbyła się czternasta edycja przeglądu.

Organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie „Dobry Dom”. W przeglądzie wzięło udział 14 placówek i organizacji działających na rzecz osób z niepełnosprawnością:

- ◆ Dom Pomocy Społecznej w Brzózce Królewskiej;
- ◆ Dom Pomocy Społecznej w Piskorowicach-Mołyniach;
- ◆ Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Laszczynach;
- ◆ Niepubliczny Ośrodek Rewalidacyjno-Wychowawczy w Nowej Sarzynie przy Stowarzyszeniu „Integracja bez Granic” wraz z Niepublicznym Przedszkolem Specjalnym w Nowej Sarzynie;
- ◆ Polski Związek Niewidomych Koło w Leżajsku;

- ◆ Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Leżajsku;
- ◆ Stowarzyszenie „Dobry Dom” w Woli Zarzyckiej wraz z Ośrodkiem Rewalidacyjno-Edukacyjno-Wychowawczym w Korczowisku;
- ◆ Środowiskowy Dom Samopomocy w Jelnej;
- ◆ Środowiskowy Dom Samopomocy w Laszczynach;
- ◆ Środowiskowy Dom Samopomocy w Zmysłówce;
- ◆ Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarzynie;
- ◆ Środowiskowy Dom Samopomocy w Starym Mieście;
- ◆ Warsztat Terapii Zajęciowej w Leżajsku;
- ◆ Zakład Aktywności Zawodowej w Nowej Sarzynie.

W przeglądzie, oprócz wykonawców, ich opiekunów i pracowników ww. placówek, uczestniczyli również zaproszeni goście, m.in.: Senator RP Stanisław Ożóg, Poseł na Sejm RP Jerzy Paul, Wicewojewoda Podkarpacki Radosław Wiatr, Członek Zarządu Powiatu Leżajskiego Krzysztof Trębacz, radni rady Powiatu Leżajskiego: Danuta Pinderska i Zdzisław Leśko, Burmistrz Miasta Leżajsk Ireneusz Stefański, dyrektor Podkarpackiego Oddziału PFRON Maciej Szymański, dyrektor PCPR w Leżajsku Mariusz Konior, wicedyrektor ZSL w Leżajsku Dymitr Malec: wicedyrektorzy SOSW: Beata Kaszycka i Adam Szczęch oraz ks. dziekan Józef Łobodziński.

Organizatorzy dziękują za wsparcie i zaangażowanie w organizację przeglądu: sponsorom, darczyńcom, samorządom, które ufundowały szczodroki oraz wolontariuszom. Szczególne podziękowania kierują do uczestników, którzy włożyli wiele wysiłku w swoje występy.

NW

PODSUMOWANIE ferii zimowych w Muzeum Ziemi Leżajskiej

Ferie zimowe na Podkarpaciu dobiegły końca, pora zatem na krótkie podsumowanie atrakcji dla dzieci zorganizowanych przez Muzeum Ziemi Leżajskiej w tym sezonie. Zajęcia odbywały się co drugi dzień w pierwszym tygodniu i codziennie w drugim tygodniu ferii.

Obok uczestników zapisanych indywidualnie, w lekcjach muzealnych dodatkowo wzięła udział grupa najmłodszych zawodników z Akademii Piłkarskiej MZKS Pogoń Leżajsk, a także młodzież należąca do Chorałwi Lubelskiej ZHP.

Tegoroczna oferta objęła szeroki zakres tematów i zajęć manualnych. W pierwszym tygodniu dzieci poznały sekrety życia dawnej wsi i starych zawodów, po czym same wcieliły się w rolę kowala i zrobiły ozdobę w formie podkowy. Później z masy solnej samodzielnie wykonały piękne upominki dla swoich babć i dziadków, a przy pomocy prostych przedmiotów: skarpetek, kolorowych koralików i pomponów stworzyły wesołe bałwanki, które nie będą musiały obawiać się nadejścia wiosny.

Drugi tydzień przebiegał bardzo intensywnie. Zaczął się od wybuchowych eksperymentów chemicznych, poprzez pieczenie pierniczek, skończył zaś na własnoręcznych wyrobach z gliny. Wyjątkową atrakcją było spotkanie z policjantem z leżajskiej Powiatowej Komendy Policji starszym aspirantem Tomaszem Potejką, który podzielił się z dziećmi tajemnicami dotyczącymi zawodu detektywa, prezentując jednocześnie związane z tą pracą gadżety. Dzieci należące do Akademii Piłkarskiej wzięły udział w lekcji pt. „Lasowiackie serce”, która objęła zwiedzanie muzeum, krótką opowieść o Lasowiakach w formie prezentacji oraz zajęcia plastyczne, polegające na malowaniu symboli lasowiackich na torbach wielokrotnego użytku.

Muzeum pozdrawia wszystkich uczestników i raz jeszcze dziękuje za wspólną zabawę. Klasy szkolne i grupy zorganizowane placówka zaprasza na lekcje muzealne zawarte w stałej ofercie, które można znaleźć na stronie MZL: www.muzeum-lezajsk.pl.

MZL

ZAWIROWANI W PASJI

8 stycznia w Muzeum Ziemi Leżajskiej rozbrzmiały kolędy i pieśni świąteczne w wykonaniu grupy wokalne „Zawirowani w pasji” pod kierownictwem Eweliny Grabowskiej.

Po krótkiej zapowiedzi w wykonaniu dyrektora MZL Jacka Kwiecińskiego, młode artystki weszły na scenę. Wspólnie zaprezentowały wyjątkowy repertuar, w składzie którego znalazły się nie tylko najpiękniejsze tradycyjne polskie kolędy, lecz także różne współczesne piosenki w ciekawych aranżacjach, jak cho-

ciażby żartobliwe „Bambino Jazzu” czy znacznie poważniejszy „Noel”.

Na koniec nie zabrakło oczywiście bisu, o który jednogłośnie prosiła publiczność. Sala była wypełniona słuchaczami aż po brzegi. Wśród obecnych gości pojawili się m.in. Starosta Leżajski Marek Śliż, Wiceprzewodniczący Rady Powiatu Leżajskiego Marek Leszczak, Radna Rady Powiatu Leżajskiego Dorota Wylaż (przewodnicząca komisji spraw społecznych oraz członkini Rady Muzeum), członkowie Rady Muzeum Ziemi Leżajskiej na czele z przewodniczącym Dariuszem Półciwarkiem oraz Stani-

ławem Chmurą, a także dyrektor Szkoły Muzycznej I st. w Leżajsku Stanisław Jaworski.

Koncert zakończył się gromkimi brawami, a zakulisowo – wielką radością wokalistek z udanego występu. Na sam koniec, wręczając kwiaty Ewelinie Grabowskiej, swoje uznanie wyrazili jeszcze Marek Leszczak oraz Dariusz Półciwarteł.

W ramach grupy wokalne „Zawirowani w pasji” występują dziewczynki w różnym wieku. Ewelina Grabowska założycielka grupy, na co dzień udziela lekcji śpiewu. Jest laureatką wielu nagród m.in. została wyróżniona w popularnym programie „Szansa na sukces”.

Muzeum Ziemi Leżajskiej składa serdeczne podziękowania za tak liczne przybycie.

MZL

Wspólne kolędowanie w muzeum

Muzeum Ziemi Leżajskiej nie rozstaje się ze świąteczną atmosferą, bowiem 15 stycznia ponownie rozległy się tu kolędy, pastorałki i inne melodie bożonarodzeniowe. Tym razem miały one charakter karaoke i śpiewane były wspólnie z publicznością.

Wydarzenie, które zostało w MZL zapoczątkowane przez Zdzisława Zawilskiego, ma już długą tradycję i w tym roku szczęśliwie wróciło do repertuaru.

Na samym początku rozbrzmiało „Wśród nocnej ciszy” we wspólnej aranżacji uczniów

Państwowej Szkoły Muzycznej I st. w Leżajsku oraz Zespołu Pieśni i Tańca „SAN” z Miejskiego Centrum Kultury w Leżajsku. Następnie dyrektor muzeum Jacek Kwieciński oficjalnie przywitał wszystkich artystów i gości, po czym głos oddał dyrektorowi szkoły muzycznej Sta-

nisławowi Jaworskiemu, jednemu z organizatorów wydarzenia.

W programie znalazło się wiele kolęd i pastorałek, które rozbrzmiały przy akompaniamencie Stanisława Jaworskiego. Wspólne śpiewy co pewien czas uatrakcyjniały dodatkowe występy: najpierw swoje zdolności zaprezentował młodszy i starszy chór z leżajskiej szkoły muzycznej, następnie zagrało trio saksofonowe (również należące do tej placówki). Na sam koniec wystąpił Zespół Pieśni i Tańca „SAN” na co dzień działający w MCK w Leżajsku.

Organizatorzy dziękują za liczne przybycie i udział w kolędowaniu oraz liczą na spotkanie w kolejnym roku, bo to głównie dzięki obecności tak wielu uczestników można dalej kontynuować i rozwijać tę tradycję.

MZL dziękuje Stanisławowi Jaworskiemu za udział i zaangażowanie przy organizacji wydarzenia.

MZL

„A MOŻE BY TAK JESZCZE RAZ...”

muzyczne
retrospekcje
w MZL

22 stycznia w Muzeum Ziemi Leżajskiej odbył się wyjątkowy koncert pt. „A może by tak jeszcze raz...”, podczas którego wystąpił Teatr Muzyczny „Broadway” działający przy Gminnym Ośrodku Kultury w Giedlarowej oraz Zespół „Cantilene”.

Po uroczystym powitaniu na scenę wkroczyli artyści. Sam koncert był doskonale wyważoną mieszanką nostalgii, wieczorowego klimatu, nastrojowego oświetlenia, eleganckich strojów i oczywiście najpiękniejszych polskich melodii.

W ruch poszły instrumenty takie jak pianino i kontrabas. Całość dopełniała jeszcze scenografia przypominająca wnętrze kawiarni. Nie zabrakło w związku z tym kultowego utworu pt. „Odpywają kawiarenki” z 1975 roku. Wśród pozostałych utworów znalazły się: „Lubię wracać tam, gdzie byłem”, „Lulajka”, „Miasteczko Cud”, „Szczęśliwej drogi już czas”, „Wehikuł czasu”, „Na zakręcie”, „List do Matki”, „Sztuczny miód”, „Dla Ciebie jestem sobą” czy „Radość najpiękniejszych lat”. Pod koniec obydwu zespoły połączyły siły i zaprezentowały utwór Budki Suflera pt. „Jest taki samotny dom” w swojej wyjątkowej aranżacji.

Wspomniany repertuar zadziałał jak wehikuł czasu, bo publiczność niewątpliwie oddała się

wspomnieniom, a część słuchaczy zaczęła nucić piosenki z lat swojej młodości.

Obecni na koncercie byli m.in. Starosta Leżajski Marek Śliż, Radny Sejmiku Województwa Podkarpackiego a zarazem członek Rady Muzeum Karol Ożóg, radny Rady Powiatu Leżajskiego Marek Kogut, członkowie Rady Muzeum: przewodniczący Dariusz Półcwiartek oraz Stanisław Chmura i Roman Szałajko, a także dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Giedlarowej Marek Krauz – jeden z głównych organizatorów wydarzenia.

Artyści z uwagi na wielkie brawa, jakie otrzymali, zaśpiewali jeszcze kilka utworów. Dzięki temu wszyscy rozstali się w świątecznej atmosferze, gdyż wybór padł na utwory „Skrzypi wóz” i „Noel”.

Muzeum Ziemi Leżajskiej serdecznie dziękuje publiczności, wszystkim artystom z Teatru Muzycznego „Broadway” z GOK Giedlarowa, Zespołowi „Cantilene”, dyrekcji oraz pracownikom z GOK Gminy Leżajsk.

MZL

MARZEC 2023

IMPREZY KULTURALNE

SPOTKANIA Z FILMEM

Termin: 2, 16, 30 marca

Miejsce: Centrum Kultury i Biblioteka w Nowej Sarzynie

Organizator: CKiB w Nowej Sarzynie, Stowarzyszenie „Nasza Mała Ojczyzna”

Opis: Cykl spotkań z filmami niedostępnymi w codziennej ofercie kina komercyjnego.

KONCERT Z OKAZJĄ

DNIA KOBIET

Termin: 5 marca

Miejsce: Centrum Kultury i Biblioteka w Nowej Sarzynie

Organizator: CKiB w Nowej Sarzynie

Opis: Największe polskie i światowe przeboje w wykonaniu Sylwii Piotrowskiej i Sławka Maliniaka.

DZIEŃ KOBIET

Termin: 5 marca godz. 17.00

Miejsce: GOK w Kuryłowie

Organizator: GOK i GBP w Kuryłowie

Opis: Muzyka, piosenka, śmiech, życzenia i kwiaty – tak wygląda coroczny koncert „Mężczyźni Kobietom” w GOK w Kuryłowie.

W tym dniu na scenie prezentują się mężczyźni w utworach muzycznych, piosenkach, scenkach kabaretowych, które paniom zasiadającym na widowni dostarczają dużą dawkę dobrej zabawy i humoru.

SPEKTAKL TEATRALNY

„ORDONKA - JEŚLI KOCHASZ MNIE”

Termin: 8 marca 2023

Miejsce: Centrum Kultury i Biblioteka w Nowej Sarzynie

Organizator: CKiB w Nowej Sarzynie

Opis: Najnowszy spektakl Teatru Bo Tak – „Ordonka – jeśli mnie kochasz...”. W roli tytułowej diwy Mariola Łabno-Flaumenhaft oraz wsluchany w jej śpiew Robert Żurek jako hrabia Michał Tyszkiewicz.

GINNY DZIEŃ KOBIET

Termin: 9 marca

Miejsce: GOK w Giedlarowej

Organizatorzy: Gmina Leżajsk, GOK w Giedlarowej

Opis: Spotkanie przedstawicieli organizacji kobiecych, w tym kół gospodyń wiejskich.

BAJKOWY TEATR DLA DZIECI

Termin: 12 marca

Miejsce: Centrum Kultury i Biblioteka w Nowej Sarzynie

Organizator: CKiB w Nowej Sarzynie

Opis: Bajkowy mini maraton teatralny w wykonaniu grup teatralnych: „NA START” (CKiB Nowa Sarzyna), „PROMYCEK” (SP Brzyska Wola), „MŁODZI INACZEJ” (Klub Seniora – Adamówka).

LIFEHACK
GRZEGORZ DOLNIAK

LIFEHACK. GRZEGORZ DOLNIAK - STAND-UP

Termin: 13 marca

Miejsce: MCK w Leżajsku

Organizator: MCK w Leżajsku

Opis: Grzegorz Dolniak – jeden z najbardziej ekspresyjnych komików w Polsce wystąpi na scenie MCK w najnowszym programie pt. „Lifehack”. Jego stand-up to mieszanka scenicznej charyzmy popartej wieloletnim doświadczeniem.

78. ROCZNICA ŚMIERCI JANINY PRZYSIĘŻNIAK „JAGI”

Termin: 26 marca, godz. 15.00

Miejsce: Kościół św. Józefa

Organizator: Wójt Gminy Kuryłówka, GOK w Kuryłowie

Opis: Janina Przysiężniak ps. Jaga to młoda sanitariuszka, której życie oraz jej nienarodzonego dziecka zostało w brutalny sposób zakończone. Mimo zaangażowania w działalność polskiego podziemia przeżyła okupację hitlerowską. Zginęła w marcu 1945 roku zastrzelona przez polskiego funkcjonariusza urzędu bezpieczeństwa.

TARGI RĘKODZIEŁA

Termin: 26 marca

Miejsce: MOSiR Nowa Sarzyna

Organizator: Centrum Kultury i Biblioteka w Nowej Sarzynie

Opis: Prezentacja różnego rodzaju wyrobów rękodzielniczych z możliwością zakupu.

Informacja dotycząca stanu porządku publicznego

na terenie powiatu leżajskiego i działalności Komendanta Powiatowej Policji w roku 2022

Bezpieczeństwo mieszkańców powiatu leżajskiego jest priorytetowym zadaniem Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku. Każdego roku w tym zakresie podejmowanych jest szereg czynności służbowych w zakresie zapobiegania, wykrywania i zwalczania przestępczości, szczególnie tej najbardziej uciążliwej dla społeczeństwa.

POLICJA

OCENA ZAGROŻENIA PRZESTĘPCZOŚCIĄ NA TERENIE POWIATU

Przestępstwa

Poziom zagrożenia przestępczością kryminalną oprócz odczuć społecznych mierzony jest konkretnymi wskaźnikami. Analizując te wskaźniki na terenie powiatu leżajskiego należy zauważyć, że liczba przestępstw stwierdzonych w 2022 roku minimalnie wzrosła w stosunku do roku ubiegłego o 2 przestępstwa.

Ogółem na terenie powiatu leżajskiego w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku stwierdzono łącznie 665 wszystkich przestępstw i jest to minimalny wzrost o 2 przestępstwa w stosunku do roku poprzedniego (w 2021 roku – było ich 663). Wśród ogólnej liczby wszystkich stwierdzonych przestępstw na terenie naszego powiatu wykrywalność tych przestępstw kształtuje się na poziomie 76,5% i pozostał na podobnym poziomie co w roku 2021.

Liczba czynów o charakterze kryminalnym w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku zmalała w stosunku do roku ubiegłego o 15 czynów i przedstawia się następująco: w 2021 roku stwierdzono 404 takie przestępstwa, a w 2022 roku było ich 389. Wskaźnik wykrywalność tych przestępstw w 2022 roku wyniósł 79,2% i pozostał na podobnym poziomie co w roku 2021.

W 2022 roku w kategorii „7 przestępstw o charakterze kryminalnym” (kradzież mienia, kradzież z włamaniem, uszkodzenie mienia, kradzież samochodu, rozbój i wymuszenia rozbójnicze, uszczerbek na zdrowiu, bójka i pobicie) na terenie powiatu leżajskiego stwierdzono 136 takich przestępstw i ich ilość zmalała o 21 w stosunku do roku 2021. Ich wykrywalność kształtuje się na poziomie 64% i jest wyższa o 1,3% w stosunku do 2021 roku.

Wykroczenia

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. na terenie powiatu leżajskiego policjanci łącznie ujawnili 5097 wykroczeń. Nałożyli 2629 mandatów karnych i zastosowali środek oddziaływania pozakarnego w postaci pouczenia wobec 1618 sprawców wykroczeń. Przeprowadzili 850 czynności wyjaśniających.

ZDARZENIA DROGOWE

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku na drogach powiatu leżajskiego odnotowano łącznie 297 zdarzeń drogowych, w tym 19 wypadków drogowych (w których zginęła 1 osoba, a 25 odniosło obrażenia ciała) oraz 278 kolizji drogowych. W porównaniu do roku 2021 był to spadek o 48 zdarzeń drogowych.

W 2022 roku odnotowano 19 wypadków drogowych jest to spadek o 6 wypadków drogowych w porównaniu do roku 2021. W 2022 roku w wypadkach drogowych zginęła 1 osoba i jest to o 4 ofiary śmiertelne mniej niż w roku 2021. Liczba rannych w wypadkach w 2022 roku pozostała na tym samym poziomie, co w roku 2021 i wyniosła 25.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku na drogach powiatu leżajskiego odnotowano łącznie 278 kolizji drogowych, 42 kolizji mniej niż w 2021 roku.

Najczęstszą przyczyną zdarzeń drogowych zaistniałych na terenie powiatu leżajskiego w analizowanym czasie były:

- niedostosowanie prędkości do warunków panujących na drodze
- nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu.

W celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie powiatu leżajskiego policjanci Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku przeprowadzili działania prewencyjne o charakterze ogólnopolskim między innymi: *Bezpieczne ferie 2022, Bezpieczne wakacje 2022, Bezpieczna droga do szkoły 2022, Trzeźwy Poranek, Trzeźwe popołudnie, Trzeźwy weekend, Alkohol i Narkotyki, Prędkość, Kaskadowy pomiar prędkości, Truck & Bus, Niechronieni uczestnicy ruchu drogowego, Pasy, Bezpieczny Weekend, Bezpieczny przejazd.*

Ponadto prowadzone były działania prewencyjne inicjowane przez policjantów z Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku o zasięgu powiatowym między innymi *Bezpieczny przejazd, Bezpieczny pieszy, Bezpieczne prześcisła, Trzeźwy poranek, Trzeźwe popołudnie.* Ich celem było wyeliminowanie nieprawidłowych zachowań kierowców i pieszych, podniesienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 r. w zakresie profilaktyki społecznej związanej z szeroko rozumianym bezpieczeństwem, policjanci z KPP w Leżajsku od-

byli łącznie 184 spotkania z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi, w których łącznie uczestniczyło 10 989 osób. Podczas spotkań w ramach działań profilaktycznych uczestnicy uświadamiani byli w zakresie konsekwencji prawnych łamania przepisów ruchu drogowego, jakie zagrożenia wynikają z udziału pieszego, kierującego i pasażera w zdarzeniu drogowym. Ponadto organizowali szereg akcji i konkursów propagujących bezpieczeństwo w ruchu drogowym między konkursu plastycznego i fotograficznego pod nazwą *Bezpieczne Wakacje 2022.* We wrześniu 2022 roku odbyła się debata społeczna poświęcona bezpieczeństwu w ruchu drogowym.

INTERWENCJE

Należy pamiętać, że szybka reakcja na zgłoszenie i czas dotarcia na miejsce zdarzenia ma kluczowe znaczenie w ograniczeniu negatywnych skutków działań przestępczych, udzieleniu niezbędnej pomocy ofiarom oraz zatrzymaniu potencjalnych sprawców.

Średni czas reakcji na zdarzenia: wynosi 16 min. 25 s, w rozbiu na: pilne – 8 min. 22 s, zwykłe – 17 min. 31 s.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2022 roku na terenie powiatu leżajskiego policjanci interweniowali 5508 razy. Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku w ramach codziennych zadań prewencyjnych ukierunkowanych na utrzymanie należytego stanu porządku i bezpieczeństwa podejmowali następujące działania:

- 4871 razy interweniowali w miejscach publicznych, 602 podjęli interwencje domowych oraz 35 innych interwencji, odnoszących się do osób i zdarzeń niezgodnych z zasadami współżycia społecznego, czy w inny sposób godzących w poczucie bezpieczeństwa mieszkańców,
- zatrzymali osób poszukiwanych: 142 osoby
- zatrzymali sprawców na gorącym uczynku: 111 osób
- doprowadzili do Prokuratury, Sądu, ZK i innych organów: 346 osób
- dokonali wywiadów i ustaleń dla Sądu Prokuratury i innych uprawnionych organów: 27 217

ciąg dalszy na str. 22

PATOLOGIE

Alkoholizm

W analizowanym okresie 2022 roku na terenie działania tut. KPP ujawniono 339 czynów z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Z tego w 29 przypadkach zakończono skierowaniem wniosku o ukaranie do sądu, w 216 zdarzeniach nałożono mandat karny, a w pozostałych 94 zastosowano pouczenia.

W przypadku przestępstw drogowych, tj. kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwym stwierdzono 96 przestępstw. W ramach czynności wyjaśniających stwierdzono 51 wykroczeń drogowych, gdzie sprawcy znajdowali się w stanie nietrzeźwości lub pod działaniem alkoholu.

W ramach realizowanych działań przeprowadzono akcję *Alkohol – ograniczona dostępność*, której celem było ograniczenie patologii, jaką jest alkoholizm. Podczas prowadzonych działań rozpropagowano plakaty i ulotki związane z przedmiotową problematyką oraz wspólnie z członkami komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych działających przy poszczególnych jednostkach samorządowych skontrolowano placówki handlowe i gastronomiczne na terenie całego powiatu. Takich kontroli odbyło się łącznie w lokalach: gastronomicznych – 33, placówkach handlowych – 116.

W analizowanym czasie policjanci z KPP Leżajsk zatrzymali i doprowadzili do wytrzeźwienia łącznie 216 osób.

Narkomania

W analizowanym okresie czasu policjanci z tut. jednostki ujawnili kilkadziesiąt przestępstw z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. W 2022 roku stwierdzono takich przestępstw 46 dla porównania w 2021 było ich 25.

By przeciwdziałać temu zjawisku i występującej patologii policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku w 2022 roku realizowali szereg przedsięwzięć profilaktycznych i zadań prewencyjnych. Wspólnie z podmiotami pozapolicyjnymi zorganizowano i przeprowadzono akcje profilaktyczne adresowane do całego społeczeństwa.

Spotkań odnoszących do wyżej wymienionej tematyki w 2022 roku odbyło się łącznie 215, w których uczestniczyło 9466 osób. W profilaktyce wykorzystywano multimedialne prezentacje, kolportowano ulotki, broszury ufundowane przez lokalne samorządy, propagujące tematykę walki z patologią, jaką jest narkomania. Policjanci wykorzystywali specjalną walizkę edukacyjną, która zawiera przykładowe środki odurzające, dopalacze oraz

urządzenia i narzędzia wykorzystywane przez osoby zażywające nielegalne substancje.

Przemoc domowa

W roku 2022 policjanci KPP w Leżajsku przeprowadzili 602 interwencje domowe. W 146 przypadkach ujawniono przemoc domową w rodzinie, sporządzono Niebieskie Karty i wdrożono procedurę. Formularze Niebieska Karta w 119 przypadkach dotyczyły wszczęcia procedury, natomiast w 27 odnosiły się do kolejnych przypadków przemocy w rodzinie, w trakcie już trwającej procedury.

Łącznie liczba sprawców przemocy w rodzinie to 148 osób, w tym 8 kobiet i 140 mężczyzn, nieletni w analizowanym okresie nie występowali jako sprawcy przemocy. 27 sprawców zatrzymano. Ponadto ustalono, iż spośród sprawców przemocy 120 stosuje ją będąc pod wpływem alkoholu z czego 16 osób doprowadzono do Izby wytrzeźwień, a 18 osadzono w PDOZ KPP w Leżajsku, w celu wytrzeźwienia.

W 2022 roku wszczęto 61 postępowań przygotowawczych dotyczących znęcania się psychicznego i fizycznego, wśród których stwierdzono 40 przestępstw. W 2022 roku Sąd Rejonowy w Leżajsku na wniosek KPP w Leżajsku i Prokuratury Rejonowej w Leżajsku wobec 12 sprawców przestępstw zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztu.

W celu ograniczenia powyższej problematyki na podległym terenie realizowany jest program profilaktyczny „STOP PRZEMOCY W RODZINIE”. Mając na względzie bezpieczeństwo osób pokrzywdzonych policjanci przeprowadzili spotkania z adresatami programu w liczbie 191, w których uczestniczyło 7156 osób.

Ponadto utrzymywali stały kontakt z rodzinami gdzie zaistniała przemoc oraz uczestniczyli w roboczych spotkaniach z pracownikami MOPS, GOPS, sołtysami, księżm. Stale wymieniali informacje na temat szeroko pojętego bezpieczeństwa mieszkańców odnoszącego się do przemocy w rodzinie.

Przestępczość i demoralizacja wśród nieletnich

W 2022 roku na terenie powiatu leżajskiego stwierdzono 14 czynów karalnych nieletnich wyczerpujących znamiona przestępstwa i 34 czyny karalne wyczerpujące znamiona wykroczenia.

W obszarze działań profilaktycznych policjanci Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku w 2022 roku uczestniczyli w szeregu przedsięwzięć realizowanych przez szkoły i inne instytucje. Dzieci brały czynny udział w konkursach, przykładem może być konkurs plastyczny i fotograficzny *Bezpieczne Wakacje 2022*.

W ramach działań profilaktycznych policjanci z samymi dziećmi i młodzieżą szkolną odbyli 310 spotkań. Łącznie z policjantami spotkało się około 6789 osób. W ramach prowadzonych czynności służbowych policjanci mając na względzie dobro małoletnich spotykali się również z nauczycielami, pedagogami. Głównym przesłaniem tych spotkań było szeroko rozumiane bezpieczeństwo dzieci i młodzieży szkolnej na terenie placówek oświatowych, jak również poza nią. Takich spotkań było 275.

DZIAŁANIA PREWENCYJNE, PROFILAKTYCZNE I EDUKACYJNE

Policjanci z KPP Leżajsk w 2022 roku prowadzili spotkania w ramach różnych programów profilaktycznych. Działania policjantów przede wszystkim koncentrowały się na dużej aktywności edukacyjnej w szkołach na wszystkich poziomach nauczania oraz innych grupach społecznych. Kontynuowane były akcje i działania profilaktyczne: *Kręci mnie bezpieczeństwo, Narkotyki i dopalacze zabijają, Ograniczyć wandalizm, Alkohol ograniczona dostępność, Bezpieczne ferie 2022, Bezpieczne wakacje 2022, Bezpieczna droga do szkoły, Bezpieczeństwo pierwsza klasa, Otwarcie i odpowiedzialni*, w ramach których zrealizowano wiele różnych działań edukacyjno-infor-

Deбата społeczna, listopad 2022 r.

macyjnych, prewencyjnych i represyjnych. Należy tu przede wszystkim wymienić liczne spotkania profilaktyczne w szkołach powiatu leżajskiego, gdzie edukowano nie tylko młodzież i dzieci. Łącznie odbyło 310 spotkań w zakresie profilaktyki społecznej związanej z szeroko rozumianym bezpieczeństwem młodzieży i dorosłych.

Należy wspomnieć również iż w omawianym okresie funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku realizowali inne działania i programy profilaktyczne w tym: *Ostrożnie pies, Cyberbezpieczni, Bezpieczny Senior, Bezpieczny ogród, Stop przemocy w rodzinie*. W obszarze wymienionych programów profilaktycznych realizowanych jest mnóstwo interesujących pogadanek z wieloma grupami społecznymi, które znacząco wzbogacają wiedzę wszystkich uczestników obecnych na rzeczonych spotkaniach. W 2022 roku odbyły się dwie debaty społeczne, które swoją tematyką obejmowały bezpieczeństwo w ruchu drogowym i przemoc w rodzinie.

Funkcjonariusze naszej jednostki największy nacisk kładli na kształtowanie właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży, co było czynione głównie w oparciu o rodzinę, szkołę i środowisko rówieśnicze. Uczestniczyli w pojedynczych spotkaniach, utrzymywali stały kontakt z mieszkańcami podległego terenu, z pracownikami MOPS, GOPS, sołtysami, księżmi, z którymi stale wymieniali informacje na temat szeroko pojętego bezpieczeństwa mieszkańców. To tylko niektóre działania, w których wzięli udział leżajscy policjanci. Były one okazją do promowania szeroko rozumianego bezpieczeństwa.

Niektóre z opisywanych przedsięwzięć profilaktycznych z udziałem policjantów zamieszczone były na łamach lokalnych mediów, co niewątpliwie podniosło rangę i zainteresowanie lokalnej społeczności realizowanymi przez naszą jednostkę działaniami profilaktycznymi.

(KRAJOWA MAPA ZAGROZEŃ BEZPIECZEŃSTWA (KMZB))

Poczucie bezpieczeństwa należy do podstawowych potrzeb każdego człowieka i ma decydujący wpływ na funkcjonowanie każdej społeczności. Dlatego ważnym jest tworzenie narzędzi, które pozwolą na rzetelne i czytelne zidentyfikowanie i przedstawienie, w tym społecznościom lokalnym, skali i rodzaju zagrożeń. Identyfikacja ta nie może przebiegać bez uwzględnienia oczekiwań społecznych. Takim narzędziem jest Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa, która opiera się o informacje skatalogowane w trzech płaszczyznach:

1. informacje gromadzone w policyjnych systemach informatycznych,
2. informacje pozyskiwane od społeczeństwa w trakcie:

- bezpośrednich kontaktów z obywatelami, z przedstawicielami samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych itp.;
- w trakcie realizowanych debat społecznych poświęconych bezpieczeństwu publicznemu,
- 3. informacje pozyskiwane od obywateli (internautów) z wykorzystaniem platformy wymiany informacji.

W 2022 roku mieszkańcy naszego powiatu na KMZB nanieśli łącznie 365 zagrożeń, z czego: 189 potwierdzonych (211 już wyeliminowano a 16 przekazano do realizacji innym podmiotom), 167 niepotwierdzonych, 9 – żart, pomyłka. Na podstawie dotychczasowej analizy można stwierdzić, że największą uciążliwość dla mieszkańców z terenu powiatu było:

- przekraczanie przez kierowców dozwolonej prędkości i inne drogowe: 163
- nieprawidłowe parkowanie: 35
- nielegalne rajdy samochodowe: 21
- niewłaściwa infrastruktura drogowa: 11
- zła organizacja ruchu: 7
- spożywanie alkoholu w miejscu publicznym: 25
- miejsca gromadzenia się małoletnich: 37
- wałęsające się psy: 23
- używanie środków odurzających: 9
- akty wandalizmu: 8
- inne: 31

Naniesione i potwierdzone zagrożenia są na bieżąco analizowane i realizowane. Mieszczą się w zakresie zadań stałych i doraźnych do służby dla policjantów.

W 2022 roku wychodząc naprzeciw oczekiwaniom lokalnej społeczności policjanci przy okazji różnych spotkań z mieszkańcami, na łamach lokalnej prasy i stronach internetowych zachęcali do korzystania z KMZB, jako jednego z narzędzi, które daje możliwość realnego wpływu na poprawę bezpieczeństwa własnego i najbliższego otoczenia. Ponadto każdorazowo informowali o zaletach i walorach KMZB oraz innych aplikacjach jak „Moja Komenda” czy programu „Dzielnicy Bliżej Nas”.

WSPÓŁPRACA I WSPÓŁDZIAŁANIE Z SAMORZĄDAMI

W 2022 r. podejmowane były działania mające na celu poprawę warunków pracy w tułejszej jednostce. Samorządy lokalne aktywnie uczestniczyły w pokrywaniu wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem jednostki.

Komenda otrzymała następujące wsparcie finansowe:

- **Powiat Leżajski** przekazał 20 000 zł na zakup i montaż klimatyzacji, wsparł rzeczowo w postaci przekazania nagród dla laureatów

konkursu plastycznego i fotograficznego *Bezpieczne wakacje 2022* na łączną kwotę 1 400 zł.

- **Miasto Leżajsk** wsparło rzeczowo KPP w Leżajsku w postaci przekazania nagród dla laureatów konkursu plastycznego i fotograficznego *Bezpieczne wakacje 2022* na łączną kwotę 1 000 zł
- **Gmina Leżajsk** 8 000 zł na służby ponadnormatywne, wsparła KPP Leżajsk rzeczowo w postaci przekazania nagród dla laureatów konkursu plastycznego i fotograficznego *Bezpieczne wakacje 2022* na łączną kwotę 1 000 zł.
- **Miasto i Gmina Nowa Sarzyna** przekazała 10 000 zł na służby ponadnormatywne oraz wsparła KPP w Leżajsku w postaci przekazania nagród rzeczowych dla laureatów konkursu plastycznego i fotograficznego *Bezpieczne wakacje 2022* na łączną kwotę 500 zł
- **Gmina Grodzisko Dolne** przekazała 10 000 zł na służby ponadnormatywne oraz wsparła w postaci przekazania nagród rzeczowych dla laureatów konkursu plastycznego i fotograficznego *Bezpieczne wakacje 2022* na łączną kwotę 500 zł.
- **Gmina Kuryłówka** przekazała 3 000 zł na służby ponadnormatywne wsparła rzeczowo w postaci przekazania nagród dla laureatów konkursu plastycznego i fotograficznego *Bezpieczne wakacje 2022* na łączną kwotę 500 zł.

Ważnym instrumentem wpływającym na jakość pracy prewencyjnej są siły i środki. Zwiększenie częstotliwości i ilości patroli w miejscach szczególnie zagrożonych jest możliwe dzięki organizacji służb ponadnormatywnych. To porozumienia zawarte pomiędzy Komendantem Powiatowym Policji w Leżajsku z samorządami lokalnymi spowodowały zwiększenie liczby patroli na podległym terenie, tym samym zwiększając bezpieczeństwo w regionie.

Reasumując stwierdzić należy, że zakładane do realizacji na rok 2022 cele zostały w znacznym stopniu osiągnięte. Osiągnięcie przedstawionej aktywności i efektywności w walce z przestępczością nie byłyby możliwe bez czynnego udziału, wsparcia oraz akceptacji władz samorządowych i współdziałających instytucji. Wsparcie finansowe samorządów pozwoliło pełnić policjantom służbę w najbardziej zagrożonych rejonach powiatu i zapewnić mobilność w sytuacjach zagrożenia.

Dalsza realizacja przyjętych założeń i priorytetów Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku ma na celu nie tylko utrzymanie osiągniętych efektów, lecz również dążenie do ich poprawy w latach następnych przy czynnym udziale wszystkich instytucji odpowiedzialnych za szeroko rozumiane bezpieczeństwo.

Oprac. T. Potęjko

Podsumowanie 2022 roku

w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Leżajsku

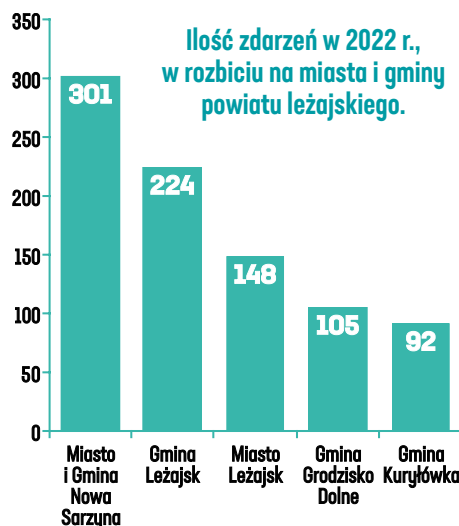

Pożar budynków gospodarczych w Słobodzie, 29 czerwca 2022 r.

W 2022 roku strażacy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Leżajsku oraz Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu leżajskiego uczestniczyli w 870 zdarzeniach. Wśród nich 557 zostało zakwalifikowanych jako miejscowe zagrożenia, 294 jako pożary i 19 jako alarmy fałszywe. W pożarach, wypadkach komunikacyjnych oraz zdarzeniach związanych z tlenkiem węgla śmierć poniosło 19 osób, rannych zostało 66 osób. Poza terenem powiatu Jednostki Ratowniczo-Gaśnicze w Leżajsku i Nowej Sarzynie oraz jednostki OSP z terenu powiatu uczestniczyły w 102 zdarzeniach.

Nie zabrakło akcji trudnych, wymagających zaangażowania dużych sił i środków oraz działań specjalistycznych, jak np.: gaszenie dużego pożaru budynków gospodarczych w Słobodzie, likwidacja zagrożenia po wypadku cysterny przewożącej 14m³ płynu AdBlue w Wierzawicach, zabezpieczenie rozszczelnienia rury gazociągu średniego ciśnienia w Tarnogórze, udzielenie kwalifikowanej pierwszej pomocy osobom rannym w wyniku pokazu pirotechnicznego na imprezie urodzinowej w Chodaczowie czy też usuwanie skutków intensywnych opadów deszczu i silnych wiatrów, w wyniku których uszkodzone zostały dachy, zalane budynki, połamane drzewa.

W 2022 roku Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Leżajsku była organizatorem i współorganizatorem ćwiczeń z udziałem jednostek PSP i OSP, specjalistycznych grup ratownictwa chemiczno-ekologicznego, Policji, służb medycznych, struktur zarządzania kryzysowego szczebla powiatowego i gminnego, Nadleśnictwa Leżajsk oraz personelu zakładów pracy. W czerwcu odbyły się ćwiczenia z zakresu organizacji i prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych na terenach leśnych w Brzozie Królewskiej, we wrześniu ćwiczenia na wypadek wycieku amoniaku z instalacji przemysłowej w ZPOW „Hortino”, w październiku ćwiczenia z zakresu

wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w Zakładzie „Sarzyna Chemical Sp z o.o.” w Nowej Sarzynie. Ponadto strażacy Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych w Leżajsku i w Nowej Sarzynie uczestniczyli w ćwiczeniach praktycznych w obiektach handlowych, magazynowych, przemysłowych, administracyjnych, opieki zdrowotnej, kultu religijnego oraz szkolno-wychowawczych na terenie powiatu.

W 2022 r. Komenda Powiatowa PSP w Leżajsku zorganizowała 2 szkolenia podstawowe dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych, szkolenie dla naczelników OSP oraz szkolenie z zakresu metodyki i prowadzenia instruktażu stanowiskowego BHP w OSP. Zajęcia szkoleniowe prowadzono z wykorzystaniem metody e-learningowej oraz w oparciu o bazę lokalową, pojazdy i sprzęt Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych w Leżajsku i Nowej Sarzynie. Kadrę dydaktyczną i instruktorską stanowili oficerowie, aspiranci i podoficerowie PSP. Łącznie zostało przeszkolonych 113 druhów z jednostek OSP.

W minionym roku przeprowadzono inspekcje gotowości operacyjnej w 9 jednostkach OSP należących do KSRG. Przeprowadzone inspekcje wykazały dobry stan wyposażenia i przygotowania jednostek do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych.

W 2022 roku przeprowadzono ogółem 30 czynności kontrolno-rozpoznawczych w 49 obiektach. Uczestniczono w 15 odbiorach budynków, podczas których zajmowano sta-

nowisko w sprawie zgodności wykonania obiektu budowlanego z projektem budowlanym. Podczas prowadzonych kontroli w zakresie przeciwpożarowym szczególną uwagę zwracano na bezpieczeństwo gospodarowania odpadami, organizację wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii i wakacji oraz funkcjonowanie klubów dziecięcych i żłobków.

W 2022 roku prowadzono działania profilaktyczno-informacyjne i edukacyjne dla mieszkańców powiatu leżajskiego, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. W ramach tych działań uczestniczono w kampaniach społecznych propagujących zasady bezpiecznego zachowania się i postępowania podczas różnych zagrożeń, w tym: „Kręć mnie bezpieczeństwo”, „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”, „Nie dla czadu”, „Bezpieczny powiat”. Zorganizowano zajęcia edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa pożarowego w sali edukacyjnej „Ognik” w JRG w Nowej Sarzynie dla 48 szkół i przedszkoli z terenu powiatu leżajskiego i spoza powiatu. W zajęciach uczestniczyło łącznie 1293 dzieci i 270 opiekunów.

W ramach zadań logistycznych w minionym roku pozyskano 2 nowe pojazdy pożarnicze: samochód specjalny do dekontaminacji ludzi i sprzętu przy zagrożeniach czynnikami chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi i wybuchowymi (CBRNe) na podwoziu Scania P410 oraz ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy Scania P-370 4x4.

Samochód do dekontaminacji został zakupiony za kwotę 4 mln. 821 tys. zł z Programu Infrastruktura i Środowisko „Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym – etap I” współfinansowanego przez Unię Europejską z funduszy europejskich. Pojazd uzupełnił wyposażenie Specjalistycznej Grupy Ratownictwa Chemiczno-Ekologicznego „Leżajsk”. Ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy Scania P-370 nabyto za kwotę 1 mln 360 tys. zł w ramach dofinansowania z budżetu państwa i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W 2022 roku poprawiano stan wyposażenia jednostek w sprzęt ratowniczo-gaśniczy, specjalistyczny oraz odzież specjalną i uzbrojenie osobiste strażaków.

bryg. W. Długosz

Ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy Scania P-370 4x4. Zdjęcia: KP PSP Leżajsk

o Nagrodę Małżonki Prezydenta RP

III EDYCJA

Nabór do Konkursu od 12 stycznia do 12 marca 2023 r.

Co trzeba zrobić?

1. wypełnić kartę zgłoszeniową
2. przygotować krótki materiał audiowizualny na temat Koła

Etapy Konkursu: wojewódzki i ogólnopolski

Wybór Laureatów i Finalistów:

finał Konkursu – lipiec 2023 r.
ogłoszenie wyników i rozdanie nagród – wrzesień 2023 r.
podczas Dożynek Prezydenckich w Warszawie

Organizator: Kancelaria Prezydenta RP

Patronat Honorowy Małżonki Prezydenta RP Agaty Kornhauser-Dudy

Szczegóły: prezydent.pl/malzonka-prezydenta

z Ireneuszem Wotkiem

podróż 112

Spacer z lwami

Fathala Park
Senegal

Serce bije mocniej

Rezerwat Fathala w Senegalu to jedno z nielicznych w Afryce Zachodniej miejsc, gdzie można w miarę swobodnie poruszać się wśród największych afrykańskich drapieżników. To również jedno z pięciu miejsc na świecie, które oferuje ekscytujący spacer z lwami.

O 6 rano wyruszamy na całonocną wycieczkę do Senegalu. Przed nami nie tylko spotkanie z dzikimi zwierzętami Afryki, ale również niezapomniana podróż.

Po godzinie jazdy z naszego hotelu Senegambia w Serrekundzie jesteśmy w porcie, na wyspie St. Mary w stolicy Gambii – Bاندžulu. Stąd odpływają promy do miasta Barra, leżącego na przeciwległym brzegu ujścia rzeki Gambii.

Akurat przyjechaliśmy w momencie, kiedy prom zbliżał się do portu. To znacznie zaoszczędzi nam czasu, bo prom nie ma określonych godzin kursowania. To również doskonały moment i miejsce do obserwacji ludzi, którzy tłumnie o tej porze przyjeżdżają do stolicy. Au-

tentyczny i barwny tygiel afrykańskiej społeczności, któremu nie brakuje fantazji w ozdabianiu, pakowaniu i parkowaniu samochodów.

Kiedy słońce wylania się zza horyzontu odbijamy od brzegu.

Mijamy barwne łodzie rybackie, wokół których kłębi się kolorowy tłum mieszkańców, rozchwytyjących poranny połów. Nieco dalej widzimy pływającą elektrownię tureckiej firmy, która zaopatruje w energię niemal całą Gambię.

Bilet na prom kosztuje 25 Dalasi (niecałe 2 zł). Ilość osób i samochodów jest poza kontrolą. Nawet nasz kierowca, by dostać się w pierwszej kolejności na prom wręczył obsłudze łapówkę.

Chyba wszyscy już zapomnieli o katastrofie, która wydarzyła się w 2002 roku. Wtedy to podczas sztormu prom płynący z Ziguinchor do Dakaru, gdy znajdował się u wybrzeży Gambii, wywrócił się. Zginęło ponad 800 osób. Nikt nie wie dokładnie ilu było pasażerów podczas rejsu. Prom był przystosowany do przewozu maksymalnie 500 osób. Przyczyną katastrofy był nie tylko sztorm, ale fatalny stan techniczny i przeładowanie promu.

Po 45 minutach dopływamy do miejscowości Barra, by po przejechaniu kilkudziesięciu kilometrów zatrzymać się na granicy Gambijsko-Senegalskiej.

Robienie zdjęć i filmowanie jest tutaj, jak zresztą na każdej granicy, surowo zakazane. Ponieważ wjeżdżamy do Senegalu, potrzebne nam będą senegalskie pieniądze CeFA. Normalnie powinniśmy pójść do kantoru i wymienić pieniądze. Tutaj „pan kantor” przychodzi do naszego busa.

Po kilkunastu minutach od granicy dojeżdżamy do Fathala Wildlife Reserve. Za bramą jakże odmienny świat od senegalskiej ulicy. Zielono, spokojnie i ta cisza, którą przerywa tylko mowa turystów.

Witają nas wielkie żółwie spacerujące po trawniku i krokodyle leniuchujące w sadzawkach. Zostajemy podzieleni na dwie grupy. Jedna rusza samochodami na safari, druga na... spacer z lwami.

W oczekiwaniu na prom

Pan kantor

Oreas wielki

Zebry

W boksach zostawiamy wszystkie torby, plecaki i rzeczy osobiste. Zabieramy tylko aparaty fotograficzne i komórki. Podpisujemy formularz odszkodowania, potem krótki instruktaż i ruszamy w niezwykle świat.

Już wcześniej zostaliśmy poinformowani, by nie używać perfum i ubrać się w stonowane kolorystycznie ubrania. Niskim osobom i dzieciom odradza się uczestnictwa w spacerze. Nie możemy mieć przy sobie żadnych torb, ponieważ zwierzęta mogą je potraktować jako miejsce, w którym znajduje się coś do jedzenia. Nie możemy mieć również okularów słonecznych, w których mogą się odbijać zwierzęta, które lwy potraktują jak zdobycz.

Każdy dostaje okazałych rozmiarów kij, przed którym zwierzęta powinny czuć respekt. Powinny, bo zapewne od małego mają z nim przykre doświadczenia. Ale mamy wrażenie, że jedno machnięcie potężnej łapy, wystarczy, by kij pękł jak zapalka.

Po kilku minutach jesteśmy obok lwów, które leniwe wylegają się w cieniu drzewa.

Czas na zdjęcia. Wygląda to trochę kuriozalnie, kiedy po kolei przechodzimy za lwy, a przewodnik jak automat wykonuje nam kilkanaście zdjęć. Ale kto odpuści taką fotkę w swoim albumie? Tak więc po kolei cierpliwie: przysiad, zdjęcie, następny, przysiad, zdjęcie itd.

Czasami lwy głośnym ryknięciem przerywają ten schemat. Turyści od razu przypominają sobie, że to potężne, dzikie i nadal śmiertelnie groźne zwierzęta.

Kiedy usłyszeliśmy o spacerze z lwami, wydawało nam się to nierealne. Wszyscy widzieliśmy lwy w zoo, na ekranie telewizora

czy zza szyb samochodu w Parkach Narodowych Afryki. I zawsze było to nie lada ekscytujące przeżycie. Jednak, kiedy zobaczymy lwa z bliska, nawet takiego, który od małego był wychowywany w sąsiedztwie ludzi – wszystko nabiera innego wymiaru. Zmysły targają naszymi emocjami. Zapiera nam dech w piersiach.

Po chwili olbrzymie koty z wdziękiem maszerują przed nami. Ale kiedy tylko się zatrzymują, wszyscy wokół zamierają.

Strażnicy parku starają się zapanować nad emocjami uczestników spaceru. Tytułowy spacer z lwami to trudna próba połączenia ochoty na przechadzkę lwów z oczekiwaniami turystów.

Przewodnicy ani na krok nie spuszczaają drapieżników z oczu i uważnie obserwują każdy ich krok. Ale cały czas dręczy nas pytanie. Co zrobią w sytuacji zagrożenia. Pomachają tym kijem? Podobno z turystami przebywają tylko lwy do czwartego roku życia. Starsze zwierzęta są często zbyt dominujące, a przez to nieprzewidywalne w kontaktach z ludźmi.

Aktualnie w parku znajdują cztery lwy sprowadzone z RPA. Zwierzęta przebywają w rezerwacie do pięciu lat, potem rozsyłane są po parkach narodowych w innych krajach, a w ich miejsce sprowadzane są nowe, małe lwiątko przygotowywane do „spacerów” z ludźmi.

Nasz spacer trwa ok. 40 minut. W tym czasie każdy ma okazję na kilkuminutowe przejście za lwami, podczas którego są robione zdjęcia, kręcone filmy. Jest na tyle komfortowo, że jeśli zdjęcie nie jest udane, można je powtórzyć.

A tymczasem zmiana dekoracji.

Przesiadamy się do przerobionej na potrzeby safari ciężarówki i ruszamy w głąb parku.

Rezerwat przyrody Fathala w Senegalii to obszar około 6000 hektarów pierwotnej puszczy afrykańskiej będącej domem dla wielu gatunków dzikich zwierząt i ptactwa. Jak w wielu innych parkach, które odwiedziliśmy, od razu zostajemy poinformowani, że „możemy zobaczyć dużo, albo prawie nic”. To teren porośnięty nie tylko gęstymi zaroślami, ale

i mnóstwem drzew, które utrudniają obserwację zwierząt.

Ku naszemu zaskoczeniu, już po kilkunastu minutach wjechaliśmy na polankę, na której znajdowało się stado zebra. Po zrobieniu kilku zdjęć ruszamy dalej. Niestety, nasz entuzjizm szybko przygasł. Niemal przez godzinę przedzieramy się wąską drogą pomiędzy zaroślami, podskakując na wybojach, uchylając się przed gałęziami, które ocierają się o samochód, bez skutku wypatrujemy zwierząt.

Zatrzymujemy się na polanie, którą ocieniają drzewa mahoniowe. W oddali tylko jedna mała.

W końcu samochód zatrzymuje się. Przed nami oreas wielki zwany też antylopą Derby'ego. Kilka metrów dalej waterbuck, czyli kozioł wodny – antylopa występująca na terenach podmokłych wzdłuż rzek, jezior i dolin.

Podobno niewielu turystom udaje się zobaczyć tak charakterystyczne zwierzęta afrykańskich sawann jak żyrafy. My mamy to szczęście. Wspaniałe, majestatyczne zwierzęta, które zawsze wzbudzają wiele emocji wśród turystów.

Nasze safari dobiega końca. Jednak to nie koniec dzisiejszych emocji.

Na granicy nasz bus odmówił współpracy. Gambijczycy z wrodzoną sobie fantazją, klockiem hamulcowym i kawałkiem blaszki próbują ścisnąć klemy przy akumulatorze. Po kilku kilometrach w busie pokazał się dym i płomień. I ponownie bez zastanowienia polano kwasowe akumulatory wodą. O dziwo, jedziemy dalej. I wydawałoby się, że spokojnie dojedziemy na nocleg do naszego hotelu. Niestety, to nie koniec naszych przygód. Już siedzieliśmy w busie, kiedy kierowca przekreślił kluczyk w stacyjce i akumulator eksplodował kropelkami kwasu parząc mi nogę. Wszyscy w pośpiechu opuściliśmy samochód. Do hotelu dojechaliśmy innym busem. Taka jest Afryka!

Tekst, zdjęcia – Ireneusz Wotek

**Zapraszamy do obejrzenia filmów na YouTube:
Niezwyciężony Świat Gambia**

FRIK - doradztwo i marketing

Biuro w Leżajsku!

ul. Klasztorna 2f/4 (nad Pepco)
37-300 Leżajsk

Dotacje na start działalności

- dotacje na założenie działalności gospodarczej PUP, LGD, ARIMR
- dotacje dla os. powyżej 30 r.ż. oraz poniżej 29 r.ż. ze wsparciem pomostowym

Dotacje dla firm

- rozwój firm - prace B+R, innowacje, audyty wzornicze, internacjonalizacje i wiele innych
- PUP - doposażenie stanowiska pracy, prace interwencyjne, staże

Biznesplany, strategie, analizy

Doradztwo biznesowe i gospodarcze

Strony internetowe i media społecznościowe

Szkolenia i warsztaty

Kursy i szkolenia!

DLA FIRM

MARKETING W MAŁEJ FIRMIE

Jakie działania są skuteczne?
Jak być widocznym w Internecie?

SKUTECZNE TECHNIKI SPRZEDAŻY

Jak pozyskiwać
większą ilość klientów?

POZYSKIWANIE ŚRODKÓW Z DOTACJI

Jakie środki są dostępne?
Czy mam szansę otrzymać środki z UE?
Jak się przygotować do pozyskania środków unijnych?

DLA KLIENTÓW INDYWIDUALNYCH

LEPSZA PRACA

Jak się przygotować na zmianę pracy?
Jak się przygotować na awans?

ABC PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Jak się przygotować do założenia
własnej firmy?

Zapisy i kontakt: 536 126 266

Organizatorzy

Centrum | IDEA
Edukacji i Promocji